

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ചതുർത്ഥ കാണ്ടേ

ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം 3

4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം 3

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

- -

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം

4.2.1.1

വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസൃഭിമാതിഹാ ഗായത്രം ചരന് ആ രോഹ
പൃഥിവീമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ
ക്രമോഽസൃഭിശസ്തിഹാ ത്രൈഷ്ടുഭം ചരന് ആ രോഹാ-
ന്തരിക്ഷമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ
ക്രമോഽസൃരാതീയതോ ഹന്താ ജാഗതം ചരന് ആ രോഹ
ദിവമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ - [ ] 1

4.2.1.1 - Padam

വിഷ്ണോഃ । ക്രമഃ । അസി । അഭിമാതിഹേത്യഭിമാതി - ഹാ ।
ഗായത്രം । ചരന് । ഏതി । രോഹ । പൃഥിവീം । അനു ।
വീതി । ക്രമസ്വ । നിർഭക്ത ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ । സഃ । യം ।

ദ്വിഷഃ | വിഷോഃ | ക്രമഃ | അസി |
 അഭിശസ്തിഹേത്യഭിശസ്തി - ഹാ | ശ്വേദം | ഉരന്ഃ |
 ഏതി | രോഹ | അന്തരിക്ഷം | അനു | വീതി | ക്രമസ്വ |
 നിർഭക്ത ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദ്വിഷഃ | വിഷോഃ |
 ക്രമഃ | അസി | അരാതീയതഃ | ഹന്താ | ജാഗതം | ഉരന്ഃ |
 ഏതി | രോഹ | ദിവം | അനു | വീതി | ക്രമസ്വ | നിർഭക്ത
 ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദ്വിഷഃ | വിഷോഃ | 1 (50)

4.2.1.2

ക്രമോഽസി ശത്രുയതോ ഹന്താഽനുഷ്ടുഭം ഉരന് ആ രോഹ
 ദിശോഽനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷഃ |
 അക്രന്ദഗ്നിഃ സുനയന്നിവ ദ്യൗഃ ക്ഷാമാ രേരിഹദ്-വീര്യഃ
 സമഞ്ജൻ | സദ്യോ ജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യഭാ
 രോദസീ ഭാനുനാ ഭാത്യന്തഃ | അഗ്നോഽഭ്യാവർതിന്നഭി ന
 ആ വർതസ്യാഽഽയുഷാ വർചസാ സന്യാ മേധയാ പ്രജയാ
 ധനേന | അഗ്നേ - [ ] 2

4.2.1.2 - Padam

ക്രമഃ | അസി | ശത്രുയത ഇതി ശത്രു - യതഃ | ഹന്താ |
 ആനുഷ്ടുഭമിത്യാനു - സ്തുഭം | ഉരന്ഃ | ഏതി | രോഹ |

ദിശഃ | അനു | വീതി | ക്രമസ്വ | നിർഭക്ത ഇതി
 നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദിഷ്ടഃ | അക്രന്ദത് | അഗ്നിഃ |
 സ്തനയന് | ഇവ | ദ്യൗഃ | ക്ഷാമ | രേരിഹത് | വീര്യഃ |
 സമഞ്ജന്നിതി സം - അഞ്ജന് | സദ്യഃ | ജജ്ഞാനഃ |
 വീതി | ഹി | ഇഊം | ഇദ്ധഃ | അഖ്യത് | ഏതി | രോദസീ
 ഇതി | ഭാനുനാ | ഭാതി | അന്തഃ | അഗ്നേ |
 അഭ്യാവർത്തിന്നിത്യഭി - ആവർതിന് | അഭീതി | നഃ |
 ഏതി | വർതസ്വ | ആയുഷാ | വർചസാ | സന്യാ |
 മേധയാ | പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ | ധനേന | അഗ്നേ | **2 (50)**

4.2.1.3

അങ്ഗിരഃ ശതം തേ സന്ത്യാവൃതഃ സഹസ്രം ത
 ഉപാവൃതഃ | താസാം പോഷസ്യ പോഷേണ പുനർനോ
 നഷ്ടമാ കൃധി പുനർനോ രയിമാ കൃധി |
 പുനരൂർജാ നിവർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാഽഽയുഷാ |
 പുനർനഃ പാഹി വിശ്വതഃ | സഹ രയ്യാ നി വർതസ്വാഗ്നേ
 പിന്വസ്വ ധാരയാ | വിശ്വസ്തീനീയാ വിശ്വതസ്സരി |
 ഉദുത്തമം വരുണ പാശ മസ്മദവാധമം - [ ] **3**

4.2.1.3 - Padam

അങ്ഗിരഃ | ശതം | തേ | സന്തു | ആവൃത ഇത്യാ-വൃതഃ |
 സഹസ്രം | തേ | ഉപാവൃത ഇത്യുപ-ആവൃതഃ | താസാം |
 പോഷസ്യ | പോഷേണ | പുനഃ | നഃ | നഷ്ടം | ഏതി |
 കൃധി | പുനഃ | നഃ | രയിം | ഏതി | കൃധി | പുനഃ |
 ഊർജാ | നീതി | വർതസ്വ | പുനഃ | അഗേ | ഇഷാ |
 ആയുഷാ | പുനഃ | നഃ | പാഹി | വിശ്വതഃ | സഹ | രയ്യാ |
 നീതി | വർതസ്വ | അഗേ | പിന്വസ്വ | ധാരയാ |
 വിശ്വഹ്നീയേതി വിശ്വ - ഹ്നീയാ | വിശ്വതഃ | പരി |
 ഉദിതി | ഉത്തമിത്യുത് - തമം | വരുണ | പാശം | അസ്മത് |
 അവേതി | അധമം | 3 (50)

4.2.1.4

വി മധ്യമഃ ശ്രമായ | അഥാ വയമാദിത്യ പ്രതേ
 തവാനാഗസോ അദിതയേ സ്യാമ | ആ ത്വാഹാരേഷ-
 മന്തർദ്ധൂർ ധ്രുവസ്തിഷ്ഠാ ഽവിചാചലിഃ | വിശ്വസ്താ സർവാ
 വാണുന്തസ്ഥിൻ രാശ്രമധി ശ്രയ | അഗേ
 ബൃഹന്നുഷസാമൂർധോ അസ്ഥാനിർ ജഗ്മിവാൻ-
 തമസോ ജ്യോതിഷാഃ ഹാത് | അഗ്നിർഭാനുനാ രുശതാ

സ്വ॑ൺഗ॑ ആ॒ ജാ॒തോ॑ വി॒ശ്വാ॑ സ॒മ്നാ॑ന്യപ്രാഃ ।

സീ॒ഭ ത്വം മാ॒തൃര॑സ്യ - [ ] 4

4.2.1.4 - Padam

വീ॑തി । മ॒ധ്യ॒മം । ശ്ര॒മായ॑ । അ॒ഥ । വ॒യം । ആ॒ദി॒ത്യ । വ്ര॒തേ ।

ത॒വ । അ॒നാ॒ഗ॒സഃ । അ॒ദി॒തയേ॑ । സ്യ॒ഥ । ഏ॒തി । ത്വാ॑ ।

അ॒ഹാ॒ർഷം॑ । അ॒ന്തഃ । അ॒ഭൂഃ । ധ്രു॒വഃ । തി॒ഷ്ഠ ।

അ॒വി॒ചാ॒ചലി॑രിത്യ॒വി - ചാ॒ചലിഃ॑ । വി॒ശഃ । ത്വാ॑ । സ॒ർവ്വാഃ॑ ।

വാ॒ണു॒ന്തു । അ॒സ്മി॒ന് । രാ॒ശ്ട്രം । അ॒ധീ॒തി । ശ്ര॒യ । അ॒ഗ്നേ॑ ।

ബൃ॒ഹ॒ന് । ഉ॒ഷ॒സാം । ഉ॒ഘ്നീ॑ധഃ । അ॒സ്ഥാ॑ത് ।

നി॒ർജ॒ഗ്നി॒വാ॒നി॒തി നിഃ - ജ॒ഗ്നി॒വാൻ । ത॒മ॒സഃ ।

ജ്യോ॒തി॒ഷാ । ഏ॒തി । ആ॒ഗാ॑ത് । അ॒ഗ്നിഃ । ഭാ॒നു॒നാ॑ ।

രു॒ശ॒താ । സ്വ॑ൺഗ॑ ഇ॒തി॒ സു - അ॒ൺഗഃ॑ । ഏ॒തി । ജാ॒തഃ ।

വി॒ശ്വാ॑ । സ॒മ്നാ॑നി । അ॒പ്രാഃ । സീ॒ഭ । ത്വം । മാ॒തൃഃ ।

അ॒സ്യാഃ । 4 (50)

4.2.1.5

ഉ॒പ॒സ്തേ॑ വി॒ശ്വാ॑ന്യഗേ॒ വയു॑നാനി വി॒ഭാൻ ।

മൈ॒നാമ॑ർചി॒ഷാ മാ॑ ത॒പ॒സാഭി॑ ശൂ॒ശുചോ॑ന്തര॒സ്യായ്

ശൂ॒ക്രജ്യോ॑തിർവി ഭാ॒ഹി । അ॒ന്തര॑ഗേ॒ രുചാ॑ ത॒മുഖാ॑യൈ

സദനേ സ്വേ । തസ്യാസ്തപ്തം ഹരസാ തപഞ്ജാതവേദഃ
 ശിവോ ഭവ । ശിവോ ഭൂതാ മഹ്യമഗ്നേഃമോ സീദ
 ശിവസ്താം । ശിവഃ കൃതാ ദിശഃ സർവാഃ സ്വാം
 യോനീമിഹാസ്സ സദഃ । ഹൃസഃ ശുചിഷദ് ( )
 വസുരന്തരിക്ഷ-സഭോതാ വേദിഷദതിമിർ ദുരോണസത് ।
 നൃഷദരസദ് ഋതസദ് വ്യോമസ-ദഞ്ജാ ഗോജാ ഋതജാ
 അദ്രിജാ ഋതം ബൃഹത് । 5

4.2.1.5 - Padam

ഉപസ്ഥ ഇത്യുപ-സ്ഥേ । വിശ്വാനി । അഗ്നേ । വയുനാനി ।
 വിദ്വാൻ । മാ । ഏനാം । അർചിഷാ । മാ । തപസാ ।
 അഭീതി । ശുശുചഃ । അന്തഃ । അസ്യാം ।
 ശുക്രജ്യോതിരിതി ശുക്ര - ജ്യോതിഃ । വീതി । ഭാഹി ।
 അന്തഃ । അഗ്നേ । രൂപാ । ത്വം । ഉഖായൈ । സദനേ । സ്വേ ।
 തസ്യാഃ । ത്വം । ഹരസാ । തപന് । ജാതവേദ ഇതി
 ജാത - വേദഃ । ശിവഃ । ഭവ । ശിവഃ । ഭൂതാ । മഹ്യം ।
 അഗ്നേ । അഥോ ഇതി । സീദ । ശിവഃ । ത്വം । ശിവഃ ।
 കൃതാ । ദിശഃ । സർവാഃ । സ്വാം । യോനീം । ഇഹ । ഏതി ।

അസദഃ | ഹൃസഃ | ശുചിഷദിതി ശുചി - സത് ( ) |
 വസുഃ | അന്തരിക്ഷസദിത്യന്തരിക്ഷ - സത് | ഹോതാ |
 വേദിഷദിതി വേദി - സത് | അതിമിഃ | ദുരോണസദിതി
 ദുരോണ - സത് | നൃഷദിതി നൃ - സത് | വരസദിതി
 വര - സത് | ഋതസദിത്യൃത - സത് | വ്യോമസദിതി
 വ്യോമ - സത് | അഞ്ജാ ഇത്യപ് - ജാഃ | ഗോജാ ഇതി
 ഗോ - ജാഃ | ഋതജാ ഇത്യൃത - ജാഃ |

അദ്രിജാ ഇത്യദ്രി - ജാഃ | ഋതം | ബൃഹത് | 5 (66)

(ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷോ വിഷ്ണോർ
 - ഭവനേനാഗേ - ധമ - മസ്യഃ - ശുചിഷഥ് -
 ഷോഡശ ച) (A1)

4.2.2.1

ദിവസ്സരി പ്രഥമം ജ്ഞേത അഗ്നിരസ്മദ് ദ്വീതീയം പരി
 ജാതവേദാഃ | തൃതീയമഹ്നു നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന
 ഏനം ജരതേ സ്വാധീഃ | വിദ്മാ തേ അഗേ ത്രേധാ
 ത്രയാണി വിദ്മാ തേ സദ്മ വിഭൃതം പുരുത്രാ |
 വിദ്മാ തേ നാമ പരമം ഗുഹാ യദിദ്മാ തമുഥ്സം യത്

ആജഗന്മ | സമുദ്രേ ത്വാ നൃമണാ അഹ്ണാന്തർ നൃചക്ഷാ
 ഈയേ ദിവോ അഗ്ന ഊധൻ | തൃതീയേ ത്വാ - [ ] 6

4.2.2.1 - Padam

ദിവഃ | പരീതി | പ്രഥമം | ജജേതേ | അഗ്നിഃ | അസ്മത് |
 ദീപിതീയം | പരീതി | ജാതവേദാ ഇതി ജാത - വേദാഃ |
 തൃതീയം | അഹ്ണിത്യപ് - സു | നൃമണാ ഇതി നൃ-മനാഃ |
 അജസ്രം | ഇന്ധാനഃ | ഏനം | ജരതേ | സ്വാധീരിതി
 സ്വാ - ധീഃ | വിദ്മ | തേ | അഗ്നേ | ത്രേധാ | ത്രയാണി |
 വിദ്മ | തേ | സദ്മ | വിഭൃതമിതി വി - ഭൃതം | പുരുത്രേതി
 പുരു - ത്രാ | വിദ്മ | തേ | നാമ | പരഥം | ഗുഹാ | യത് |
 വിദ്മ | തം | ഉമ്സം | യതഃ | ആജഗന്മേത്യാ - ജഗന്മ |
 സമുദ്രേ | ത്വാ | നൃമണാ ഇതി നൃ - മനാഃ |
 അഹ്ണിത്യപ്-സു | അന്തഃ | നൃചക്ഷാ ഇതി നൃ - ചക്ഷാഃ |
 ഈയേ | ദിവഃ | അഗ്നേ | ഊധൻ | തൃതീയേ | ത്വാ | 6 (50)

4.2.2.2

രജസി തസ്ഥിവാꣳ സമൃതസ്യ യോനൗ മഹിഷാ
 അഹിനന്ദൻ | അക്രന്ദദഗ്നിഃ സുനയന്നിവ ദൃഢഃ ക്ഷാമാ
 രേരിഹദ്-വീര്യഃ സമഞ്ജൻ | സദ്യോ ജജ്ഞാനോ

വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ രോദസീ ഭാനുനാ ഭാത്യന്തഃ ।
 ഉശിക് പാവകോ അരതിഃ സുമേധാ മർതേഷ്വഗ്നിരമൃതോ
 നി ധായി । ഇയർതി ധൂമരൂഷം ഭരിഭ്രുച്ഛുക്രേണ
 ശോചിഷാ ദ്യാമിനക്ഷത് । വിശ്വസ്യ കേതുർ ഭുവനസ്യ
 ഗർഭ ആ - [ ] 7

4.2.2.2 - Padam

രജ്സി । തസ്ഥിവാച്സം । ഋതസ്യ । യോനൗ । മഹിഷാഃ ।
 അഹിമ്പന് । അക്രന്ത് । അഗ്നിഃ । സ്തനയന് । ഇവ ।
 ദ്യൗഃ । ക്ഷാമ । രേരിഹത് । വീര്യഃ । സമഞ്ജന്നിതി
 സം - അഞ്ജന് । സദ്യഃ । ജജ്ഞാനഃ । വീതി । ഹി । ഇം ।
 ഇദ്ധഃ । അഖ്യത് । ഏതി । രോദസീ ഇതി । ഭാനുനാ ।
 ഭാതി । അന്തഃ । ഉശിക് । പാവകഃ । അരതിഃ । സുമേധാ
 ഇതി സു - മേധാഃ । മർതേഷു । അഗ്നിഃ । അമൃതഃ । നീതി ।
 ധായി । ഇയർതി । ധൂമം । അരൂഷം । ഭരിഭ്രത് । ഉദിതി ।
 ശുക്രേണ । ശോചിഷാ । ദ്യാം । ഇനക്ഷത് । വിശ്വസ്യ ।
 കേതുഃ । ഭുവനസ്യ । ഗർഭഃ । ഏതി । 7 (50)

4.2.2.3

രോദ॑സീ അ॒പൃ॒ണാജ॑ജായ॑മാനഃ । വീ॒ഡ്യും ചി॑ദ്രിമ॑ഭിനത്
 പരാ॑യൻ ജനാ॑ യദഗ്നി॑മയ॑ജന്ത പ॒ഞ്ച । ശ്രീ॑ണാമു॒ദാരോ
 ധരു॑ണോ രയി॑ണാം മ॒നീ॒ഷാണാം॑ പ്രാർ॑പണഃ സോമ॑ഗോപാഃ ।
 വ॒സോഃ സൂ॒നൃഃ സഹ॑സോ അ॒ഹ്നു രാജാ॑ വി ഭാ॒ത്യഗ്ര॑
 ഉ॒ഷസാ॑മിധാ॒നഃ । യസ്മൈ॑ അ॒ഭ്യ കൃ॑ണ॒വദ്-ഭ॒ദ്രശോ॑ചേ॒ഽപൃ॒പം
 ദേ॒വ ഘൃ॑ത॒വന്തമ॑ഗേ । പ്ര॒തം ന॑യ പ്ര॒തരാ॑ം വ॒സ്യോ അ॒ച്ഛാഭി॑
 ദ്യു॒മ്നം ദേ॒വദ॑ക്തം യ॒വിഷു॑ । ആ - [ ] 8

4.2.2.3 - Padam

രോദ॑സീ ഇ॒തി । അ॒പൃ॒ണാത് । ജായ॑മാനഃ । വീ॒ഡ്യും ।
 ചി॑ത് । അ॒ദ്രിം । അ॒ഭിനത് । പരാ॑യ॒ന്നിതി॑ പരാ - യൻ ।
 ജനാഃ॑ । യത് । അ॒ഗ്നിം । അ॒യജ॑ന്ത । പ॒ഞ്ച । ശ്രീ॑ണാം ।
 ഉ॒ദാരഃ । ധരു॑ണഃ । രയി॑ണാം । മ॒നീ॒ഷാണാം॑ । പ്രാർ॑പ॒ണ
 ഇ॒തി പ്ര-അർ॑പ॒ണഃ । സോമ॑ഗോപാ ഇ॒തി സോമ॑-ഗോപാഃ ।
 വ॒സോഃ । സൂ॒നൃഃ । സഹ॑സഃ । അ॒ഹ്നിത്യ॑പ്- സു । രാജാ॑ ।
 വീ॒തി । ഭാ॒തി । അഗ്രേ॑ । ഉ॒ഷസാ॑ം । ഇ॒ധാ॒നഃ । യഃ । തേ ।
 അ॒ഭ്യ । കൃ॑ണ॒വത് । ഭ॒ദ്രശോ॑ച ഇ॒തി ഭ॒ദ്ര - ശോ॑ചേ ।
 അ॒പൃ॒പം । ദേ॒വ । ഘൃ॑ത॒വന്തമി॑തി ഘൃ॑ത - വ॒ന്തം । അഗേ॑ ।

പ്രേതി॑ । തം॑ । നയ॑ । പ്രതരാ॑മിതി॑ പ്ര - തരാം॑ । വസ്യുഃ॑ ।
അച്ഛ॑ । അദീ॑തി । ദ്യു॒തം॑ । ദേ॒വദ॑ക്ഷമിതി॑ ദേ॒വ - ദ॑ക്ഷതം॑ ।
യവി॑ഷ്ട । ഏ॒തി । 8 (50)

4.2.2.4

തം॑ ദജ॑ സൗ॒ശ്രവ॑സേഷഗ്ന॑ ഉക്ഥ॑-ഉക്ഥ॑ ആ॑ ദജ॑
ശ॒സ്യമാ॑നേ । പ്രിയഃ॑ സൂ॒ര്യേ॑ പ്രിയോ॑ അ॒ഗ്നാ॑ ദ॒വാത്യു॑-
ജാതേ॑ന॒ ഭിന്ന॑ദ॒വുജ॑നി॒ന്തൈഃ॑ । താമ॑ഗ്നേ॒ യജ॑മാനാ
അ॒നു ദ്യു॒ൻ വി॒ശ്വാ॑ വ॒സൂനി॑ ദധി॒രേ വാ॑ര്യാ॒ണി ।
താ॒യാ സ॒ഹ ദ്ര॑വി॒ണമി॑ച്ഛമാനാ॒ വ്രജം॑ ഗോമ॒ന്തമു॑ശിജോ
വി॒ വ॒വ്രുഃ॑ । ദൃ॒ശാനോ॑ രു॒ക്ത ഉ॑ർവ്വാ॒ വൃ॒ദ്യൗദ്-
ദു॒ർമ॑ർഷ॒മായുഃ॑ ശ്രിയേ॑ രു॒ചാനഃ॑ । അ॒ഗ്നിര॑മൃതോ॒ അഭ॑വദ്-
വ॒യോഭി॑ര്യദേ- ( ) -നം॑ ദൃൗ॒രജ॑നയഥ് സൂ॒രേതാഃ॑ । 9

4.2.2.4 - Padam

തം॑ । ദജ॑ । സൗ॒ശ്രവ॑സേഷു॑ । അ॒ഗ്നേ॑ । ഉക്ഥ॑ ഉക്ഥ॑
ഇ॒ത്യുക്ഥേ॑ - ഉക്ഥേ॑ । ഏ॒തി । ദജ॑ । ശ॒സ്യമാ॑നേ । പ്രിയഃ॑ ।
സൂ॒ര്യേ॑ । പ്രിയഃ॑ । അ॒ഗ്നാ॑ । ദ॒വാതി॑ । ഉദി॑തി । ജാതേ॑ന ।
ഭി॒ന്നത് । ഉദി॑തി । ജനി॒ന്തൈഃ॑ । താ॒ാം । അ॒ഗ്നേ॑ । യജ॑മാനാഃ ।
അ॒ഗ്നിതി॑ । ദ്യു॒ൻ । വി॒ശ്വാ॑ । വ॒സൂനി॑ । ദധി॒രേ ।

വാർയാ॑ണി । ത്വയാ॑ । സഹ॑ । ദ്രവി॑ണം । ഇ॒ച്ഛമാ॑നാഃ ।
 വ്ര॒ജം । ഗോമ॑ന്തമിതി ഗോ - മ॒ന്തം । ഉ॒ശിജഃ॑ । വീ॒തി ।
 വ॒വ്രുഃ । ദൃ॒ശാനഃ॑ । രൂ॒ക്മഃ । ഉ॒ർവ്വയാ॑ । വീ॒തി । അ॒ഭ്യൗത് ।
 ദുർമ॑ർഷമിതി ദുഃ - മ॒ർഷം । ആ॒യുഃ । ശ്രി॒യേ । രു॒ചാനഃ॑ ।
 അ॒ഗ്നിഃ । അ॒മൃതഃ॑ । അ॒ഭവത് । വ॒യോഭി॑രിതി വ॒യഃ - ഭിഃ ।
 യത് ( ) । ഏ॒നം । ദൃ॒ഘഃ । അ॒ജന॑യത് । സു॒രേതാ॑ ഇതി
 സു - രേതാഃ । 9 (54) (തൃ॒തിയേ॑ ത്വാ - ഗർഭ॑ ആ -
 യവി॑ഷ്ടാഃ - യ - ച॒ത്വാരി॑ ച) (A2)

4.2.3.1

അ॒ന്നപ॑തേ॒ന്നസ്യ॑ നോ ദേ॒ഹ്യന॑മീ॒വസ്യ॑ ശു॒ഷ്കിണഃ॑ ।
 പ്ര പ്ര॒ദാതാ॑രം താ॒രിഷ॑ ഊ॒ർജം॑ നോ ധേ॒ഹി ദി॒പദേ॑
 ചതു॑ഷ്ഠദേ । ഉ॒ദു ത്വാ വി॑ശേ॒ദേവാ॑ അ॒ഗ്നേ ഭ॑ർ॒ന്തു ചി॑ത്തി॒ഭിഃ ।
 സ നോ॑ ഭ॒വ ശി॑വതമഃ സു॒പ്രതീ॑കോ വി॒ഭാവ॑സുഃ ।
 പ്രേ॒ദഗ്നേ॑ ജ്യോതി॒ഷ്ഠാൻ യാ॒ഹി ശി॑വേ॒ഭി - രർചി॑ഭിസ്ത്വം ।
 ബൃ॒ഹദ്ഭി॑ർ-ഭാ॒നുഭി॑ർ-ഭാ॒സൻ മാ ഹി॑ച്ഛ॒സീ സ്ത॑നുവാ॒ പ്രജാഃ॑ ।
 സമി॑ധാ॒ഗ്നിം ദു॑വ॒സ്യത॑ ഘൃ॒തൈർ ബോ॑ധ॒യതാ॑തിമിം ।
 ആ - [ ] 10

4.2.3.1 - Padam

അന്നപത ഇത്യുന്ന് - പതേ । അന്നസ്യ । നഃ । ദേഹി ।
 അന്നമീവസ്യ । ശുഷ്ണിഃ । പ്രേതി । പ്രദാതാരമിതി
 പ്ര - ദാതാരം । താരിഷഃ । ഊർജം । നഃ । ധേഹി । ദ്വിപദ
 ഇതി ദ്വി - പദേ । ചതുഷ്പദ ഇതി ചതുഃ - പദേ । ഉദിതി । ഉ ।
 ത്വാ । വിശ്വേ । ദേവാഃ । അഗ്നേ । ഭർത്തു । ചിത്തിഭിരിതി
 ചിത്തി - ഭിഃ । സഃ । നഃ । ഭവ । ശിവതമ ഇതി ശിവ-തമഃ ।
 സുപ്രതീക ഇതി സു - പ്രതീകഃ । വിഭാവസുരിതി
 വിഭാ - വസുഃ । പ്രേതി । ഇത് । അഗ്നേ । ജ്യോതിഷ്ഠാൻ ।
 യാഹി । ശിവേഭിഃ । അർചിഭിരിത്യർചി - ഭിഃ । ത്വാം ।
 ബൃഹദ്ഭിരിതി ബൃഹത് - ഭിഃ । ഭാനുഭിരിതി ഭാനു - ഭിഃ ।
 ഭാസന് । മാ । ഹിംസ്രീഃ । തനുവാ । പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ ।
 സമിയേതി സം - ഇധാ । അഗ്നിം । ദുവസ്യത । ഘൃതൈഃ ।
 ബോധയത । അതിഥിം । ഏതി । **10 (50)**

4.2.3.2

സ്മിൻ ഹവ്യാ ജുഹോതന । പ്ര പ്രായമഗ്നിർ ഭരതസ്യ
 ശൃണ്വേ വി യഥ് സൂര്യോ ന രോചതേ ബൃഹദ്ഭാഃ ।
 അഭി യഃ പുരും പുതനാസു തസ്ഥൗ ദീദായ ദൈവ്യോ

അതി॑മിഃ ശി॒വോ നഃ॑ । ആപോ॑ ദേ॒വീഃ പ്രതി॑ ഗൃഹ്ണീ॒ത
 ഭ॒സ്മൈ॑ സ്മൃ॒തേ കൃ॑ണു॒ധാഽ സു॒രഭാ॑വു ലോ॒കേ ।
 ത॒സ്മൈ॑ നമ॒ന്താം ജന॑യഃ സു॒പതീ॑ർ മാ॒തേവ॑ പു॒ത്രം
 ബി॒ഭൃതാ॑ സ്വേ॒നം । അ॒ഹ്നേ॑ സ॒ധിഷ്ട॑വ- [ ] 11

4.2.3.2 - Padam

അ॒സ്തി॑ൻ । ഹ॒വ്യം । ജു॒ഹോ॑തന । പ്ര॒പ്രേ॒തി പ്ര - പ്ര ।
 അ॒യം । അ॒ഗ്നിഃ । ഭ॒രത॑സ്യ । ശൃ॒ണ്വേ । വീ॒തി । യത് ।
 സു॒ര॒ഭഃ । ന । രോ॒ച॒തേ । ബൃ॒ഹത് । ഭാഃ । അ॒ഭി॒തി । യഃ ।
 പൂ॒രും । പൃ॒ത॒നാ॑സു । ത॒സ്ഥം॑ । ദീ॒ഭാ॒യ । ദൈ॒വ്യഃ॑ ।
 അതി॑മിഃ । ശി॒വഃ । നഃ॑ । ആ॒പഃ । ദേ॒വീഃ । പ്രതി॑തി ।
 ഗൃ॒ഹ്ണീ॒ത । ഭ॒സ്മൈ॑ ഏ॒തത് । സ്മൃ॒തേ । കൃ॑ണു॒ധാം ।
 സു॒ര॒ഭഃ । ഉ । ലോ॒കേ । ത॒സ്മൈ॑ । നമ॒ന്താം । ജന॑യഃ ।
 സു॒പതീ॑രിതി സു - പതീ॑ഃ । മാ॒താ । ഇ॒വ । പു॒ത്രം ।
 ബി॒ഭൃതാ॑ । സ॒ധിതി॑ । ഏ॒നം । അ॒ഹ്നി॒ത്യപ് - സു । അ॒ഗ്നേ ।
 സ॒ധിഃ । ത॒വ । 11 (50)

4.2.3.3

സൗ॒ഷധീ॑രനു॒രുധ്യ॑സേ । ഗർഭേ॑ സ॒ഞ്ജായ॑സേ പു॒നഃ ।
 ഗർഭോ॑ അ॒സ്മൃ॒താ॑ഷധീ॒നാം ഗർഭോ॑ വ॒ന॒സ്സതീ॑നാം ।

ഗർഭോ വിശ്വസ്യ ഭൂതസ്യാഗേ ഗർഭോ അപാമസി ।
 പ്രസദ്യ ഭസ്മനാ യോനിമപശ്യ പൃഥിവീമഗേ ।
 സൗസൃജ്യ മാത്യഭിസ്താം ജ്യോതിഷ്ഠാൻ പുനരാസദേഃ ।
 പുനരാസദ്യ സദനമപശ്യ പൃഥിവീമഗേ ।
 ശേഷേ മാതൃര്യഥോപസ്ഥേ ധന്തരസ്യാൗ ശിവതമഃ ।
 പുനരൂർജാ - [ ] 12

4.2.3.3 - Padam

സഃ । ഓഷധീഃ । അനിതി । രൂഢ്യസേ । ഗർഭേ । സന് ।
 ജായസേ । പുനഃ । ഗർഭഃ । അസി । ഓഷധീനാം । ഗർഭഃ ।
 വനസ്തീനാം । ഗർഭഃ । വിശ്വസ്യ । ഭൂതസ്യ । ആഗേ ।
 ഗർഭഃ । അപാം । അസി । പ്രസദ്യേതി പ്ര-സദ്യ । ഭസ്മനാ ।
 യോനിം । അപഃ । ച । പൃഥിവീം । അഗേ । സൗസൃജ്യേതി
 സം - സൃജ്യ । മാത്യഭിരിതി മാത്യ - ഭിഃ । താം ।
 ജ്യോതിഷ്ഠാൻ । പുനഃ । ഏതി । അസദഃ । പുനഃ ।
 ആസദ്യേത്യാ - സദ്യ । സദനം । അപഃ । ച । പൃഥിവീം ।
 അഗേ । ശേഷേ । മാതൃഃ । യഥാ । ഉപസ്ഥ ഇത്യുപ - സ്ഥേ ।

അന്തഃ | അസൃാം | ശിവതമ ഇതി ശിവ - തമഃ | പുനഃ |
ഊർജാ | 12 (50)

4.2.3.4

-നി വർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാ ട്ടയുഷാ | പുനർനഃ പാഹി
വിശ്വതഃ | സഹ രജാ നി വർതസ്വാഗേ പിനസ്വ ധാരയാ |
വിശ്വസ്തനിയാ വിശ്വതസ്തരി | പുനസ്ത്വാ ട്ടദിത്യാ രൂദ്രാ
വസവഃ സമീന്ധതാം പുനർബ്രഹ്മാണോ വസുനീഥ
യജ്ഞഃ | ഘൃതേന താം തനുവോ വർധയസ്വ സത്യാഃ
സന്തു യജമാനസ്യ കാമാഃ | ബോധാ നോ അസ്യ വചസോ
യവിഷ്ഠ മഹ്വിഷ്ടസ്യ പ്രഭൃതസ്യ സ്വധാവഃ | പീയതി തോ
അനു ( ) തോ ഗുണാതി വന്ദാരുന്തേ തനുവം വന്ദേ
അഗേ | സ ബോധി സൂരിർ മഘവാ വസുദാവാ
വസുപതിഃ | യുയോധ്യസ്തദ് ദേഷാഹ്സി | 13

4.2.3.4 - Padam

നീതി | വർതസ്വ | പുനഃ | അഗേ | ഇഷാ | ആയുഷാ |
പുനഃ | നഃ | പാഹി | വിശ്വതഃ | സഹ | രജാ | നീതി |
വർതസ്വ | അഗേ | പിനസ്വ | ധാരയാ | വിശ്വസ്തനിയേതി
വിശ്വ - സ്തനിയാ | വിശ്വതഃ | പരി | പുനഃ | താ |

ആദിത്യഃ | രുദ്രഃ | വസവഃ | സമിതി | ഇന്ധതാം | പുനഃ |
 ബ്രഹ്മാണഃ | വസുനീമേതി വസു - നീമ | യജ്ഞഃ |
 ഘൃതേന | താം | തനുവഃ | വർധയസ്വ | സത്യഃ | സന്തു |
 യജമാനസ്യ | കാമാഃ | ബോധ | നഃ | അസ്യ | വചസഃ |
 യവിഷ്ട | മഹ്വിഷ്ടസ്യ | പ്രഭൃതസ്യേതി പ്ര - ഭൃതസ്യ |
 സ്വധാവ ഇതി സ്വധാ - വഃ | പീയതി | തഃ | അനിതി ( ) |
 തഃ | ഗൃണാതി | വന്ദാരുഃ | തേ | തനുവം | വന്ദേ | അഗ്നേ |
 സഃ | ബോധി | സ്മരിഃ | മഘവേതി മഘ - വാ |
 വസുദാവേതി വസു-ദാവ | വസുപതിരിതി വസു-പതിഃ |
 യുയോധി | അസ്മത് | ദേഷാഹ്സി | 13 (66)

(ആ - തവോർ - ജാഽ - നു - ഷോധശ ച) (A3)

4.2.4.1

അപേത വീത വി ച സർപതാതോ യേഽത്ര സ്ഥ പുരാണാ യേ
 ച നൃതനാഃ | അദാദിദം യമോഽവസാനം പൃഥിവ്യാ
 അക്രന്നിമം പിതരോ ലോകമസ്മൈ | അഗ്നേർ ദസ്മാസ്യഗ്നഃ
 പുരീഷമസി സംജ്ഞാനമസി കാമധരണം മയി തേ

കാമധർമ്മം ഭൂയാത് | സം യാ വഃ പ്രിയാസ്തനുവഃ സം
പ്രിയാ ഹൃദയാനി വഃ | ആത്മാ വോ അസ്തു - [ ] 14

4.2.4.1 - Padam

അപേതി | ഇത | വീതി | ഇത | വീതി | ച | സർപത |
അതഃ | യേ | അത്ര | സ്ഥ | പുരാണാഃ | യേ | ച | നൂതനാഃ |
അദാത് | ഇദം | യമഃ | അവസാനമിത്യവ - സാനം |
പൃഥിവ്യാഃ | അക്രന് | ഇമം | പിതരഃ | ലോകം | അസ്മൈ |
അഗ്നേഃ | ഭസ്മ | അസി | അഗ്നേഃ | പുരീഷം | അസി |
സംജ്ഞാനമിതി സം - ജ്ഞാനം | അസി |
കാമധർമ്മമിതി കാമ - ധർമ്മം | മയി | തേ |
കാമധർമ്മമിതി കാമ - ധർമ്മം | ഭൂയാത് | സമിതി | യാഃ |
വഃ | പ്രിയാഃ | തനുവഃ | സമിതി | പ്രിയാ | ഹൃദയാനി |
വഃ | ആത്മാ | വഃ | അസ്തു | 14 (50)

4.2.4.2

സംപ്രിയഃ സംപ്രിയാസ്തനുവോ മമ | അയച് സോ
അഗ്നിർ യസ്മിൻ-സോമമിന്ദ്രഃ സൂതം ദധേ ജംഭരേ
വാവശാനഃ | സഹസ്രിയം വാജമത്യം ന സപ്തിച്
സസവാൻ-സൻ-സ്യൂയസേ ജാതവേദഃ |

അഗ്നേ॑ ദിവോ॑ അർണ॒മച്ഛാ॑ ജിഹാ॒സ്യച്ഛാ॑ ദേവാ॑
 ഊ॒ചി॒ഷേ ധി॒ഷ്ണി॑യാ യേ॒ । യാഃ പര॑സ്താദ്-രോ॒ചനേ॑
 സൂര്യ॑സ്യ യാശ്ചാ॑ വസ്താ॑-ദുപ॒തിഷ്ഠ॑ന്ത ആ॒പഃ । അഗ്നേ॑
 യത് തേ॑ ദിവീ॑ വർചഃ॑ പൃഥി॒വ്യാം യദോ॑ഷധീ॒ഷു - [ ] 15

4.2.4.2 - Padam

സം॒പ്രിയ॑ ഇതി॒ സം - പ്രി॒യഃ । സം॒പ്രിയാ॑ ഇതി॒
 സം - പ്രി॒യാഃ । തനു॑വഃ । മമ॑ । അ॒യം । സഃ । അ॒ഗ്നിഃ ।
 യസ്മി॑ന് । സോ॒മം । ഇ॒ന്ദ്രഃ । സൂ॒തം । ദധേ॑ । ജം॒രേ ।
 വാ॒വശാ॑നഃ । സഹ॑സ്രിയം । വാ॒ജം । അ॒ത്യം । ന । സപ്തീ॑ം ।
 സ॒സ॒വാ॒നി॒തി॒ സ - സ॒വാൻ । സ॒ന് । സ്തൃ॒യസേ॑ ।
 ജാ॒തവേ॑ദ ഇതി॒ ജാ॒ത - വേ॒ദഃ । അ॒ഗ്നേ॑ । ദി॒വഃ । അർ॑ണം ।
 അച്ഛാ॑ । ജിഹാ॒സി । അച്ഛാ॑ । ദേ॒വാൻ । ഊ॒ചി॒ഷേ । ധി॒ഷ്ണി॑യാഃ ।
 യേ॒ । യാഃ । പര॑സ്താത് । രോ॒ചനേ॑ । സൂ॒ര്യസ്യ॑ । യാഃ । ച ।
 അ॒വസ്താ॑ത് । ഉ॒പ॒തിഷ്ഠ॑ന്ത ഇത്യു॒പ - തി॒ഷ്ഠ॑ന്തേ । ആ॒പഃ ।
 അ॒ഗ്നേ॑ । യത് । തേ॑ । ദിവീ॑ । വർചഃ॑ । പൃഥി॒വ്യാം । യത് ।
 ഓ॒ഷധീ॑ഷു । 15 (50)

4.2.4.3

അസ്തം വാ യജത്ര । യേനാന്തരിക്ഷ-മുർവാതതന്മ ത്വേഷഃ
സ ഭാനുർർണവോ നൃചക്ഷാഃ । പുരീഷ്യാസോ അഗ്നയഃ
പ്രാവണേഭിഃ സജോഷസഃ । ജുഷന്താ ഹവ്യമാഹുതമനമീവാ
ഇഷോ മഹീഃ । ഇധാമഗേ പുരുഭ്യ സ്യ സനിം
ഗോഃ ശശ്വത്തമ്യ ഹവമാനായ സാധ । സ്യാനഃ
സുനുസ്തനയോ വിജാവാഃഗേ സാ തേ സുമതിർ ഭൂത്വസ്മേ ।
അയം തേ യോനിർ ഗൃതിയോ യതോ ജാതോ അരോചമാഃ ।
തം ജാന - [ ] 16

4.2.4.3 - Padam

അസ്തിത്യപ് - സു । വാ । യജത്ര । യേന । അന്തരിക്ഷം ।
ഉരു । ആതതന്മേത്യാ - തതന്മ । ത്വേഷഃ । സഃ । ഭാനുഃ ।
അർണവഃ । നൃചക്ഷാ ഇതി നൃ - ചക്ഷാഃ । പുരീഷ്യാസഃ ।
അഗ്നയഃ । പ്രാവണേഭിരിതി പ്ര - വണേഭിഃ । സജോഷസ
ഇതി സ - ജോഷസഃ । ജുഷന്താം । ഹവ്യം ।
ആഹുതമിത്യാ - ഹുതം । അനമീവാഃ । ഇഷഃ । മഹീഃ ।
ഇധാം । അഗേ । പുരുഭ്യസമിതി പുരു - ഭ്യസം ।
സനിം । ഗോഃ । ശശ്വത്തമിതി ശശ്വത് - തമം ।

ഹവമാനായ | സാധ | സ്യാത് | നഃ | സൂനുഃ | തനയഃ |
 വിജാപേതി വി - ജാവാ | അഗേ | സാ | തേ |
 സുമതിരിതി സു - മതിഃ | ഭൂതു | അസ്മേ ഇതി | അയം |
 തേ | യോനിഃ | ഗൃതിയഃ | യതഃ | ജാതഃ | അരോചമാഃ | തം |
 ജാനന് | 16 (50)

4.2.4.4

ന്നഗ്ന ആ രോഹാഥാ നോ വർധയാ രയിം | ചിദസി
 തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ധ്രുവാ സീദ പരിചിദസി
 തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ് ധ്രുവാ സീദ ലോകം
 പൃണ ചിദ്രം പൃണാഥോ സീദ ശിവാ താം |
 ഇന്ദ്രാഗ്നീ ത്വാ ബൃഹസ്പതിരസ്മിൻ യോനാവസീഷദൻ |
 താ അസ്യ സൂദദോഹസഃ സോമഃ ശ്രീണന്തി പൃശ്നയഃ |
 ജന്മൻ ദേവാനാം വിശ്വസ്മിഷ്യാ രോചനേ ദിവഃ | 17

4.2.4.4 - Padam

അഗേ | ഏതി | രോഹ | അഥ | നഃ | വർധയ | രയിം |
 ചിത് | അസി | തയാ | ദേവതയാ | അങ്ഗിരസ്വാത് |
 ധ്രുവാ | സീദ | പരിചിദിതി പരി - ചിത് | അസി | തയാ |
 ദേവതയാ | അങ്ഗിരസ്വാത് | ധ്രുവാ | സീദ | ലോകം |

പൃ॒ണ॒ । ച॒രി॒ദ്രം॒ । പൃ॒ണ॒ । അ॒മോ॒ ഇ॒തി॑ । സീ॒ദ॒ । ശി॒വാ॒ ।
 താ॒ം । ഇ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ॒ ഇ॒തീ॑ന്ദ്ര - അ॒ഗ്നീ॒ । ത്വാ॒ । ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തിഃ॑ ।
 അ॒സ്മി॒ന് । യോ॒നൗ॑ ॥ അ॒സീ॒ഷ॒ദ॒ന് । താഃ॑ । അ॒സ്യ॒ ।
 സൃ॒ദ॒ഭോ॒ഹ॒സ॒ ഇ॒തി॑ സൃ॒ദ - ഭോ॒ഹ॒സഃ॑ । സോ॒മം॑ ।
 ശ്രീ॒ണ॒ന്തി॒ । പൃ॒ശ്നഃ॑ । ജ॒ന്മ॒ന് । ഭേ॒വാ॒നാ॒ം । വി॒ശഃ॑ ।
 ത്രി॒ഷു॒ । ഏ॒തി॑ । രോ॒ച॒നേ॒ । ദി॒വഃ॑ । **17 (48)**

(അസ്തോ - ഷധീഷു - ജാന - നഷ്ടാചതാരിശ്ശച്ച) (A4)

4.2.5.1

സ॒മി॒ത॒ശ്ച॑ സ॒ങ്ക॒ല്പേ॒മാ॒ശ്ച॑ സ॒മ്പ്രി॒യൗ॑ രോ॒ചി॒ഷ്ണു॑ സൃ॒മ॒ന॒
 സൃ॒മാ॒നൗ॑ । ഇ॒ഷ॒മൃ॒ജ॒മ॒ഭി॒ സം॑വ॒സാ॒നൗ॑ സം॑വ്വാ॒ം
 മ॒നാ॑ശ്ച॒സി॒ സം॑വ്ര॒താ॑ സ॒മു॒ ചി॒ത്താ॑ന്യാഽക॒രം॑ । അ॒ഗ്നേ॑
 പൂ॒രീ॒ഷ്യാ॒ധി॒പാ॑ ദ॒വാ॒ താ॒ം നഃ॑ । ഇ॒ഷ॒മൃ॒ജം॑ യ॒ജ॒മാ॒നായ॑
 യേ॒ഹി॒ । പൂ॒രീ॒ഷ്യ॑സ്താമ॒ഗ്നേ॑ ര॒യി॒മാൻ॑ പൂ॒ഷ്ടി॒മാ॒ശ്ച॑ അ॒സി॒ ।
 ശി॒വാഃ॑ കൃ॒ത്വാ॑ ദി॒ശഃ॑ സ॒ർവാഃ॑ സ്വാ॒ം യോ॒നി॒മി॒ഹാഽസ॑ദഃ ।
 ദ॒വതം॑ നഃ॒ സ॒മ॒ന॒സൗ॑ സ॒മോ॑ക॒സാ - [ ] **18**

4.2.5.1 - Padam

സമിതി॑ । ഇ॒തം । സമിതി॑ । ക॒ല്പേ॒മാം । സം॒പ്രി॒യാവി॑തി
 സം - പ്രി॒യൗ । രോ॒ചി॒ഷ്ടു ഇ॒തി । സു॒മന॑സ്യമാ॒ന്നാവി॑തി
 സു - മന॑സ്യമാ॒ന്നൗ । ഇ॒ഷം । ഊ॒ർജം॑ । അ॒ഭീതി॑ ।
 സം॒വ॒സാ॒ന്നാവി॑തി സം - വ॒സാ॒ന്നൗ । സമിതി॑ । വാ॒ം ।
 മ॒നാ॒പ്സി । സമിതി॑ । വ്ര॒താ । സമിതി॑ । ഉ॒ । ചി॒ത്താ॒നി ।
 ഏ॒തി । അ॒കരം॑ । അ॒ഗ്നേ॑ । പു॒രീ॒ഷ്യ । അ॒ധി॒പാ
 ഇ॒ത്യ॒ധി - പാഃ॑ । ഭ॒വ । ത്വം । നഃ॑ । ഇ॒ഷം । ഊ॒ർജം॑ ।
 യ॒ജമാ॑നായ । ധേ॒ഹി । പു॒രീ॒ഷ്യഃ । ത്വം । അ॒ഗ്നേ ।
 ര॒യിമാ॑നിതി രയി - മാ॒ൻ । പു॒ഷ്ടി॒മാനി॑തി പു॒ഷ്ടി - മാ॒ൻ ।
 അ॒സി । ശി॒വാഃ । കൃ॒താ । ദി॒ശഃ॑ । സ॒ർവാഃ॑ । സ്വാ॒ം ।
 യോ॒നീം । ഇ॒ഹ । ഏ॒തി । അ॒സദഃ॑ । ഭ॒വതം॑ । നഃ॑ ।
 സ॒മന॑സാവിതി സ - മ॒നസൗ॑ । സ॒മോ॑കസാവിതി
 സം - ഓ॒കസൗ॑ । 18 (50)

4.2.5.2

-വ॒രേ॒പസൗ॑ । മാ യ॒ജ്ഞൗ॑ ഹി॒പ്സി॒ഷ്ടം മാ യ॒ജ്ഞപ॑തിം
 ജാ॒തവേ॑ദസൗ ശി॒വൗ ഭ॒വതമ॑ഭ്യ നഃ । മാ॒തേ॒വ പു॒ത്രം
 പൃ॒ഥി॒വീ പു॒രീ॒ഷ്യമ॑ഗ്നിൗ സ്വേ യോ॒ന്നാവ॑ഭാരൂ॒ഖാ ।

താം ഹി ശൈലം ദേവൈർ ഋതുഭിഃ സംവിദാനഃ പ്രജാപതിർ
 വിശ്വകർമ്മാ വി മുഞ്ചതു | യദസ്യ പാരേ രജസഃ ശുക്രം
 ജ്യോതിരജായത | തം നഃ പർഷദതി ദിഷോഽഗ്നേ
 വൈശ്യാനര സ്വാഹാ ||

നമഃ സു തേ നിർഘൃതേ വിശ്വരൂപേ - [ ] 19

4.2.5.2 - Padam

അരേപസൗ | മാ | യജ്ഞം | ഹി ധ്വസിഷ്യം | മാ |
 യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ - പതിം | ജാതവേദസാവിതി
 ജാത - വേദസൗ | ശിവൗ | ഭവതം | അദ്യ | നഃ | മാതാ |
 ഇവ | പുത്രം | പൃഥിവീ | പുരീഷ്യം | അഗ്നിം | സേ |
 യോനൗ | അഭാഃ | ഉഖാ | താം | വിശ്വഃ | ദേവൈഃ |
 ഋതുഭിരിത്യുതു - ഭിഃ | സംവിദാന ഇതി സം - വിദാനഃ |
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | വിശ്വകർമ്മേതി
 വിശ്വ - കർമ്മാ | വീതി | മുഞ്ചതു | യത് | അസ്യ | പാരേ |
 രജസഃ | ശുക്രം | ജ്യോതിഃ | അജായത | തം | നഃ |
 പർഷത് | അതീതി | ദിഷഃ | അഗ്നേ | വൈശ്യാനര |
 സ്വാഹാ || നമഃ | സവിതി | തേ | നിർഘൃത ഇതി നിഃ - ഘൃതേ |
 വിശ്വരൂപ ഇതി വിശ്വ - രൂപേ | 19 (50)

4.2.5.3

യസ്മയം ഹി ചൃതാ ബന്ധമേതം । യമേന താം യഥ്യാ സം
 ഹിദാനോത്തമം നാകമധി രോഹയേമം । യത്തേ ദേവീ
 നിർജ്ജതിരാബബന്ധ ദാമ ഗ്രീവാസ്യ വിചർത്യം ।
 ഇദം തേ തദ് വിഷ്യാമ്യായുഷോ ന മധ്യാദമാ ജീവഃ
 പിതുമദ്ധി പ്രമുക്തഃ । യസ്മാസ്മൈ അസ്മാഃ ക്രൂര
 ആസഞ്ജുഹോമ്യേഷാം ബന്ധാനാമവസർജ്ജനായ ।
 ഭൂമിരിതി ത്വാ ജനാ വിദൂർ നിർജ്ജതി - [ ] 20

4.2.5.3 - Padam

അയസ്മയം । വീതി । ചൃത । ബന്ധം । ഏതം । യമേന ।
 താം । യഥ്യാ । സംഹിദാനേതി സം - വിദാനാ ।
 ഉത്തമമിത്യുത്-തമം । നാകം । അധീതി । രോഹയ । ഇമം ।
 യത് । തേ । ദേവീ । നിർജ്ജതിരിതി നിഃ - ജ്ജതിഃ ।
 ആബബന്ധേത്യാ - ബബന്ധ । ദാമ । ഗ്രീവാസ്യ ।
 അവിചർത്യമിത്യവി - ചർത്യം । ഇദം । തേ । തത് । വീതി ।
 സ്യാമി । ആയുഷഃ । ന । മധ്യാത് । അഥ । ജീവഃ । പിതും ।
 അദ്ധി । പ്രമുക്ത ഇതി പ്ര - മുക്തഃ । യസ്മാഃ । തേ ।
 അസ്മാഃ । ക്രൂരേ । ആസൻ । ജുഹോമി । ഏഷാം ।

ബന്ധാനാം । അവസർജ്ജനായേത്യവ-സർജ്ജനായ । ഭൂമിഃ ।
ഇതി । ത്വാ । ജനാഃ । വിദുഃ । നിർജ്ജതിരിതി
നിഃ - ജതിഃ । 20 (50)

4.2.5.4

രിതി ത്വാ ഹം പരി വേദ വിശ്വതഃ । അസുൻ വന്തമ
യജമാനമിച്ഛ സ്തേനസ്യേത്യാൻ-തസ്കരസ്യാൻ വേഷി ।
അന്യ മസ-ദിച്ഛ സാ ത ഇത്യാ നമോ ദേവി നിർജ്ജതേ
തുഭ്യമസ്തു । ദേവീമഹം നിർജ്ജതിം വന്ദമാനഃ പിതേവ
പുത്രം ദസയേ വചോഭിഃ । വിശ്വസ്യ യാ ജായമാനസ്യ
വേദ ശിരഃ ശിരഃ പ്രതി സൂരീ വി ചഷ്ടേ । നിവേശനഃ
സങ്ഗമനോ വസൂനാം വിശ്വാ രൂപാഭി ചഷ്ടേ - [ ] 21

4.2.5.4 - Padam

ഇതി । ത്വാ । അഹം । പരീതി । വേദ । വിശ്വതഃ ।
അസുന്വന്തം । അയജമാനം । ഇച്ഛ । സ്തേനസ്യ । ഇത്യാം ।
തസ്കരസ്യ । അനിതി । ഏഷി । അന്യം । അസ്മത് । ഇച്ഛ ।
സാ । തേ । ഇത്യാ । നമഃ । ദേവി । നിർജ്ജത ഇതി
നിഃ - ജതേ । തുഭ്യം । അസ്തു । ദേവീം । അഹം ।
നിർജ്ജതിമിതി നിഃ - ജതിം । വന്ദമാനഃ । പിതാ । ഇവ ।

പുത്രം । ദസയേ । വചോഭിരിതി വചഃ - ഭിഃ । വിശ്വസ്യ ।
 യാ । ജായമാനസ്യ । വേദ । ശിരഃ ശിര ഇതി ശിരഃ - ശിരഃ ।
 പ്രതീതി । സ്മരീ । വീതി । ചഷ്ടേ । നിവേശന ഇതി
 നി - വേശനഃ । സങ്ഗമന ഇതി സം-ഗമനഃ । വസ്മനാം ।
 വിശ്വാ । രൂപാ । അഭിതി । ചഷ്ടേ । 21 (50)

4.2.5.5

ശചീഭിഃ । ദേവ ഇവ സവിതാ സത്യധർമ്മേന്ദ്രോ ന തത്സ്ഥൗ
 സമരേ പഥീനാം । സം വരത്രാ ദധാതന നിരാഹാവാനർ
 കൃണോതന । സിഞ്ചാമഹാ അവടമുദ്രിണം വയം
 വിശ്വാഹാഭസ്മക്ഷിതം । നിഷ്ക്രതാഹാ-വമവടച്
 സുവരത്രച് സുഷേചനം । ഉദ്രിണച് സിഞ്ചേ അക്ഷിതം ।
 സീരാ യുഞ്ജന്തി കവയോ യുഗാ വി തന്വതേ പൃഥക് ।
 ധീരാ ദേവേഷു സ്മയേ । യുനക്ത സീരാ വി യുഗാ
 തനോത കൃതേ യോനൗ വപതേഹ - [ ] 22

4.2.5.5 - Padam

ശചീഭിരിതി ശചീ - ഭിഃ । ദേവഃ । ഇവ । സവിതാ ।
 സത്യധർമ്മേതി സത്യ - ധർമ്മാ । ഇന്ദ്രഃ । ന । തത്സ്ഥൗ ।
 സമര ഇതി സം - അരേ । പഥീനാം । സമിതി । വരത്രാഃ ।

ദധാതന | നിരിതി | ആഹാവാനിത്യം - ഹാവാന |
 കൃണോതന | സിഞ്ചാമഹൈ | അവടം | ഉദ്രിണം | വയം |
 വിശ്വാ | അഹാ | അദസ്തം | അക്ഷിതം |
 നിഷ്ക്രതാഹാവമിതി നിഷ്ക്രത - ആഹാവം | അവടം |
 സുവരത്രമിതി സു - വരത്രം | സുഷേചനമിതി
 സു - സേചനം | ഉദ്രിണം | സിഞ്ചേ | അക്ഷിതം | സീരാ |
 യുഞ്ജന്തി | കവയഃ | യുഗാ | വീതി | തന്വതേ | പൃഥക് |
 ധീരാഃ | ദേവേഷു | സുമയാ | യുനക്ത | സീരാ | വീതി |
 യുഗാ | തനോത | കൃതേ | യോനൗ | വപത |
 ഇഹ | **22 (50)**

4.2.5.6

ബീജം | ഗിരാ ച ശ്രുഷ്ടിഃ സഭരാ അസന്നോ നേദീയ ഇഥ്
 സൃണ്യാ പക്വാ യത് | ലാങ്ഗലം പവീരവച് സുശേവച്
 സുമതിമ്സരു | ഉദിത് കൃഷ്ണതി ഗാമവിം പ്രഹർവ്യം ച
 പീവരീം | പ്രസ്ഥാവദ്-രഥവാഹനം | ശൂനം നഃ ഫാലാ
 വി തുദന്തു ഭൂമിച് ശൂനം കീനാശാ അഭി യന്തു വാഹാൻ |
 ശൂനം പർജന്യോ മധുനാ പയോഭിഃ ശൂനാസീരാ

ശുനമസ്മാസു ധത്തം ।

കാമം കാമദുഷേ ധുകുച മിത്രായ ( ) വരുണായ ച ।

ഇന്ദ്രായാഗനയേ പൃഷ്ണ ഓഷധീഭ്യഃ പ്രജാഭ്യഃ । ഘൃതേന

സീതാ മധുനാ സമക്താ വിശൈശ്വർ ദേവൈരനുമാ

മരുദ്ഭിഃ । ഊർജസ്വതീ പയസാ പിന്നമാനാഽസ്മാൻമ

സീതേ പയസാഽഭ്യോ-വവൃഥ്സ്വ । 23

4.2.5.6 - Padam

ബീജം । ഗിരാ । ച । ശ്രുഷ്ടിഃ । സഭരാ ഇതി സ - ഭരാഃ ।

അസത് । നഃ । നേദീയഃ । ഇത് । സൃണ്യാ । പകാം । ഏതി ।

അയത് । ലാങ്ഗലം । പവീരവം । സുശേവമിതി

സു - ശേവം । സുമതിമ്സർവിതി സുമതി - മ്സരു ।

ഉദിതി । ഇത് । കൃഷ്ണതി । ഗാം । അവിം । പ്രഹർവ്യമിതി

പ്ര - ഹർവ്യം । ച । പീവരീം । പ്രസ്ഥാവദിതി പ്രസ്ഥ-വത് ।

രഥവാഹനമിതി രഥ - വാഹനം । ശൂനം । നഃ । ഫാലാഃ ।

വീതി । തുദന്തു । ഭൂമീം । ശൂനം । കീനാശാഃ । അഭീതി ।

യന്തു । വാഹാൻ । ശൂനം । പർജന്യഃ । മധുനാ ।

പയോഭിരിതി പയഃ - ഭിഃ । ശൂനാസീരാ । ശൂനം ।

അസ്മാസു । ധത്തം । കാമം ।

കാമദുഷ ഇതി കാമ - ദുഷേ | ധുകുച | മിത്രായ ( ) |
 വരുണായ | ച | ഇന്ദ്രായ | അഗ്നയേ | പൃഷ്ണേ | ഓഷധീഭ്യ
 ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ | പ്രജാഭ്യ ഇതി പ്ര-ജാഭ്യഃ | ഘൃതേന |
 സീതാ | മധുനാ | സമകേതതി സം - അക്താ | വിശൈഃ |
 ദേവൈഃ | അനുമതേത്യനു-മതാ | മരുദ്ഭിരിതി മരുത്-ഭിഃ |
 ഊർജ്ജസ്വതീ | പയസാ | പിന്വമാനാ | അസ്താൻ | സീതേ |
 പയസാ | അഭ്യാവവൃഥ്സേത്യഭി - ആവവൃഥ്സ | **23 (72)**
(സമോകസൗ - വിശ്വരൂപേ - വിദുർ നിർജ്ജിതി - രഭി ചഷ്ട
- ഇഹ - മിത്രായ - ദ്വാവിഷ്ശതിശ്ച) (A5)

4.2.6.1

യാ ജാതാ ഓഷധയോ ദേവേഭ്യസ്ത്രിയുഗം പുരാ |
 മന്ദാമി ബഭ്രുണാമഹഃ ശതം ധാമാനി സപ്ത ച |
 ശതം വോ അംബ ധാമാനി സഹസ്രമൂത വോ രൂഹഃ |
 അഥാ ശതക്രതോ യുയമിമം മേ അഗദം കൃത |
 പുഷ്ഠാവതീഃ പ്രസൂവതീഃ ഫലിനീരഫലാ ഉത |
 അശ്വാ ഇവ സജിത്വരീർ വീര്യഃ പാരയിഷ്ണവഃ |

ഓഷധീരിതി മാതര-സ്തദ്യോ ദേവീ-രൂപ ബ്രൂവേ ।

രപാച്സി വിഷ്ണുതീരിത രപ - [ ] 24

4.2.6.1 - Padam

യാഃ । ജാതാഃ । ഓഷധയഃ । ദേവേഭ്യഃ । ത്രിയുഗമിതി
 ത്രി - യുഗം । പുരാ । മന്ദാമി । ബഭ്രൂണാം । അഹം । ശതം ।
 ധാമാനി । സ്തപ്ത । ച । ശതം । വഃ । അംബ । ധാമാനി ।
 സഹസ്രം । ഉത । വഃ । രൂഹഃ । അഥ । ശതക്രത ഇതി
 ശത - ക്രതഃ । യൂയം । ഇമം । മേ । അഗദം । കൃത ।
 പുഷ്പാവതീരിതി പുഷ്പ - വതീഃ । പ്രസൂവതീരിതി
 പ്ര-സൂവതീഃ । ഫലിനീഃ । അഫലാഃ । ഉത । അശ്വാഃ । ഇവ ।
 സജിത്വരീരിതി സ - ജിത്വരീഃ । വീര്യഃ । പാരയിഷ്ഠവഃ ।
 ഓഷധീഃ । ഇതി । മാതരഃ । തത് । വഃ । ദേവീഃ । ഉപേതി ।
 ബ്രൂവേ । രപാച്സി । വിഷ്ണുതീരിതി വി - ഷ്ണുതീഃ । ഇത ।
 രപഃ । 24 (50)

4.2.6.2

-ശ്വാതയമാനാഃ ।
 അശ്വത്ഥേ വോ നിഷ്ഠനം പർണേ വോ വസതിഃ കൃതാ ।
 ഗോഭാജ ഇത് കിലാസഥ യഥ് സനവഥ പുരുഷം ।

യദഹം വാജയ-ന്നിമാ ഓഷധീർ ഹസ്ത ആദയേ ।
 ആത്മാ യക്ഷ്മസ്യ നശ്യതി പുരാ ജീവഗൃഭോ യഥാ ।
 യദോഷധയഃ സംഗച്ഛന്തേ രാജാനഃ സമിതാ വിവ ।
 വിപ്രഃ സ ഉച്യതേ ഭിഷഗ്രക്ഷോഹാ മീവ ചാതനഃ ।
 നിഷ്ക്രൂതിർ നാമ വോ മാതാഽഥാ യുയൗസ്ഥ സംകൃതീഃ ।
 സരാഃ പതന്ത്രിണീഃ - [ ] 25

4.2.6.2 - Padam

ചാതയമാനാഃ । അശ്വത്ഥേ । വഃ । നിഷ്വദനമിതി
 നി - സദനം । പർണ്ണേ । വഃ । വസതിഃ । കൃതാ । ഗോഭാജ
 ഇതി ഗോ-ഭാജഃ । ഇത് । കില । അസഥ । യത് । സനവഥ ।
 പുരുഷം । യത് । അഹം । വാജയന് । ഇമാഃ । ഓഷധീഃ ।
 ഹസ്തേ । ആദയ ഇത്യാ - ദയേ । ആത്മാ । യക്ഷ്മസ്യ ।
 നശ്യതി । പുരാ । ജീവഗൃഭ ഇതി ജീവ - ഗൃഭഃ । യഥാ ।
 യത് । ഓഷധയഃ । സംഗച്ഛന്ത ഇതി സം - ഗച്ഛന്തേ ।
 രാജാനഃ । സമിതാവിതി സം-ഇതൗ । ഇവ । വിപ്രഃ । സഃ ।
 ഉച്യതേ । ഭിഷക് । രക്ഷോഹേതി രക്ഷഃ - ഹാ ।
 അമീവചാതന ഇത്യാമീവ - ചാതനഃ । നിഷ്ക്രൂതിരിതി
 നിഃ - കൃതീഃ । നാമ । വഃ । മാതാ । അഥ । യുയം । സ്ഥ ।

സംക്യ॑തീരിതി॑ സം-ക്യ॑തീഃ । സ॒രാഃ ।

പ॒ത॒ത്രി॒ണീഃ॑ । 25 (50)

4.2.6.3

സ്ഥ॒ന യ॒ദാ മ॑യ്തി നിഷ്കൃ॑ത ।

അ॒ന്യാ വോ॑ അ॒ന്യാമ॒വ-ത്വ॒ന്യാഽന്യ॑സ്യ॒ാ ഉ॒പാ॑വത ।

താഃ സ॒ർവാ ഓ॒ഷധ॑യഃ സം॑വി॒ദാനാ॑ ഇ॒ദം മേ॑ പ്രാ॒വതാ॑
വ॒ചഃ । ഉ॒ച്ഛൃ॒ഷ്ടാ ഓ॒ഷധീ॑നാം ഗാ॒വോ ഗോ॒ഷ്ടാ ദി॑വേരതേ ।

ധന॑ഃ സ॒നിഷ്ഠ॑ന്തീ॒ നാമാ॑ത്മാനം ത॒വ പൂ॑രുഷ ।

അ॒തി വി॒ശ്വാഃ പ॒രിഷ്ഠാഃ॑ സ്തേ॒ന ഇ॒വ വ്ര॑ജമ॒ക്രമുഃ॑ ।

ഓ॒ഷധ॑യഃ പ്രാ॒ചുചൃ॑വുർ യത് കി॒ം ച॑ ത॒നുവാ॑ഽ ര॒പഃ ।

യാ - [ ] 26

4.2.6.3 - Padam

സ്ഥ॒ന । യത് । ആ॒മയ॑തി । നി॒രിതി॑ । കൃ॒ത । അ॒ന്യാ । വഃ ।

അ॒ന്യാം । അ॒വതു॑ । അ॒ന്യാ । അ॒ന്യസ്യ॑ഃ । ഉ॒പേതി॑ ।

അ॒വത॑ । താഃ । സ॒ർവാഃ । ഓ॒ഷധ॑യഃ । സം॑വി॒ദാനാ॑ ഇ॒തി

സം - വി॒ദാനാഃ॑ । ഇ॒ദം । മേ॑ । പ്രേ॒തി । അ॒വത॑ । വ॒ചഃ ।

ഉ॒ദിതി॑ । ശൃ॒ഷ്ടാഃ॑ । ഓ॒ഷധീ॑നാം । ഗാ॒വഃ ।

ഗോഷ്ഠാദിതി ഗോ - സ്ഥാത് | ഇവ | ഇരതേ | ധനം |
 സനിഷ്യന്തീനാം | ആത്മാനം | തവ | പൂരുഷ | അതീതി |
 വിശ്വാഃ | പരിഷ്ഠാ ഇതി പരി - സ്ഥാഃ | സ്തേനഃ | ഇവ |
 വ്രജം | അക്രമഃ | ഓഷധയഃ | പ്രേതി | ആചുച്യവഃ |
 യത് | കിം | ച | തനുവാം | രപഃ | യാഃ | **26 (50)**

4.2.6.4

-സു ആതസ്ഥു-രാത്മാനം യാ ആവിവിശുഃ പരുഃ പരുഃ |
 താസ്മൈ യക്ഷ്മം വിബാധന്താ മുഗ്രോ മദ്ധ്യ മശീരിവ |
 സാകം യക്ഷ്മ പ്ര പത ശ്വേനേന കികിദീവിനാ |
 സാകം വാതസ്യ-ധ്രാജ്യാ സാകം നശ്യ നിഹാകയാ |
 അശ്വാവതീഘ്വ് സോമവതീ മുർജയന്തീ മുദോജസം |
 ആ വിഥ്സി സർവാ ഓഷധീരസ്മാ അരിഷ്ടതാതയേ |
 യാഃ ഫലിനീർ യാ അഫലാ അപുഷ്ഠാ യാശ്ച പുഷ്പിണീഃ |
 ബൃഹസ്സതി പ്രസൂതാ സ്താനോ മുഞ്ചന്തഘ്വ് ഹസഃ |
 യാ- [ ] **27**

4.2.6.4 - Padam

തേ | ആതസ്ഥുരിത്യം - തസ്ഥുഃ | ആത്മാനം | യാഃ |
 ആവിവിശുരിത്യം - വിവിശുഃ | പരുഃ പരുരിതി
 പരുഃ - പരുഃ | താഃ | തേ | യക്ഷ്മം | വീതി | ബാധന്താം |
 ഉഗ്രഃ | മദ്ധ്യമശീരിതി മദ്ധ്യമ - ശീഃ | ഇവ | സാകം |
 യക്ഷ്മ | പ്രേതി | പത | ശേത്യനേന | കികിദീവിനാ |
 സാകം | വാതസ്യ | ധ്രാജ്യം | സാകം | നശ്യ |
 നിഹാകയേതി നി - ഹാകയാ |
 അശ്വാവതീമിത്യശ്വ - വതീം | സോമവതീമിതി
 സോമ - വതീം | ഊർജയന്തീം |
 ഉദോജസമിത്യുത് - ഓജസം | ഏതി | വിമ്സി | സർവാഃ |
 ഓഷധീഃ | അസ്മൈ | അരിഷ്ടതാതയ ഇത്യരിഷ്ട-താതയേ |
 യാഃ | ഫലിനീഃ | യാഃ | അഫലാഃ | അപുഷ്പാഃ | യാഃ | ച |
 പുഷ്പിണീഃ | ബൃഹസ്പതിപ്രസൂതാ ഇതി
 ബൃഹസ്പതി - പ്രസൂതാഃ | താഃ | നഃ | മുഞ്ചന്തു |
 അഹസഃ | യാഃ | **27 (50)**

4.2.6.5

ഓഷധയഃ സോമരാജ്ഞീഃ പ്രവിഷ്ടാഃ പൃഥിവീമനു ।
 താസാം തമസ്യുത്തമാ പ്രണോ ജീവാതവേസുവ ।
 അവപതന്തീരവദന്ദിവ ഓഷധയഃ പരി ।
 യം ജീവ മശ്ഞവാ മഹൈ ന സ രിഷ്ടാതി പുരുഷഃ ।
 യാശ്ചേദ മുപ-ശൃണ്വന്തി യാശ്ച ദൂരം പരാഗതാഃ ।
 ഇഹ സങ്ഗത്യ താഃ സർവാ അസ്മൈ സം ദത്ത ഭേഷജം ।
 മാ വോ രിഷത് ഖനിതാ യസ്മൈ ചാഹം ഖനാമി വഃ ( ) ।
 ദ്വിപ-ചതുഷ്ട-ദസ്മാകഃ സർവ-മസ്ത്വനാതുരം ।
 ഓഷധയഃ സം വദന്തേ സോമേന സഹ രാജ്ഞാ ॥
 യസ്മൈ കരോതി ബ്രാഹ്മണസ്യ രാജൻ പാരയാമസി । 28

4.2.6.5 - Padam

ഓഷധയഃ । സോമരാജ്ഞീരിതി സോമ - രാജ്ഞീഃ ।
 പ്രവിഷ്ടാ ഇതി പ്ര-വിഷ്ടാഃ । പൃഥിവീം । അനു । താസാം ।
 തം । അസി । ഉത്തമേത്യുത്-തമാ । പ്രേതി । നഃ ।
 ജീവാതവേ । സുവ । അവപതന്തീരിത്യവ - പതന്തീഃ ।
 അവദന് । ദിവഃ । ഓഷധയഃ । പരി । യം । ജീവം ।
 അശ്നുവാമഹൈ । ന । സഃ । രിഷ്ടാതി । പുരുഷഃ । യാഃ । ച ।

ഇദം | ഉപശൃണ്വന്തീത്യുപ - ശൃണ്വന്തി | യാഃ | ച | ദൂരം |
 പരാഗതാ ഇതി പരാ - ഗതാഃ | ഇഹ | സങ്ഗത്യേതി
 സം - ഗത്യ | താഃ | സർവാഃ | അസ്മൈ | സമിതി | ദത്ത |
 ഭേഷജം | മാ | വഃ | രിഷത് | ഖനിതാ | യസ്മൈ | ച |
 അഹം | ഖനാമി | വഃ ( ) | ദ്വിപദിതി ദ്വി - പത് |
 ചതുഷ്പദിതി ചതുഃ - പത് | അസ്മാകം | സർവം |
 അസ്മൈ | അനാതുരമിത്യനാ - തുരം | ഓഷധയഃ | സമിതി |
 വദന്തേ | സോമേന | സഹ | രാജ്ഞാ | യസ്മൈ | കരോതി |
 ബ്രാഹ്മണഃ | തം | രാജന് | പാരയാമസി | **28 (68)**

(രപഃ - പതന്ത്രിണീർ- യാ - അഹ്സോ യാഃ -
 ഖനാമി വോ - ഷ്യാദശ ച) (A6)

4.2.7.1

മാ നോ ഹിഹ്വസീജ്ജനിതാ യഃ പൃഥ്വിവ്യാ യോ വാ ദിവഹ്വ
 സത്യധർമാ ജ്ജാന | യശ്ചാപശ്ചന്ദ്രാ ബൃഹതീർജ്ജാന
 കസ്മൈ ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ | അഭ്യാവർതസ്യ
 പൃഥ്വിവി യജേന്തേന പയസാ സഹ | വപാം തേ
 അഗ്നിരിഷിതോഽവ സർപതു | അഗ്നേ യത് തേ ശുക്രം

യച്ചന്ദ്രം യത് പുതം യദ്-യജ്ഞീയം । തദ്-ദേവേഭ്യോ
ഭരാമസി । ഇഷ്ടമൂർജമഹമിത ആ - [ ] 29

4.2.7.1 - Padam

മാ । നഃ । ഹിച്ഛീത് । ജനിതാ । യഃ । പൃഥിവ്യാഃ । യഃ ।
വാ । ദിവം । സത്യധർമ്മേതി സത്യ - ധർമ്മാ । ജജാന । യഃ ।
ച । അപഃ । ചന്ദ്രാഃ । ബൃഹതീഃ । ജജാന । ക്വൈസ്മി ।
ദേവായ । ഹവിഷാ । വിധേമ ।
അഭ്യാവർതസ്പേത്യഭി - ആവർതസ്വ । പൃഥിവി ।
യജ്ഞേന । പയസാ । സഹ । വപാം । തേ । അഗ്നിഃ ।
ഇഷിതഃ । അവേതി । സർപതു । അഗ്നേ । യത് । തേ ।
ശുക്രം । യത് । ചന്ദ്രം । യത് । പുതം । യത് । യജ്ഞീയം ।
തത് । ദേവേഭ്യഃ । ഭരാമസി । ഇഷ്ടം । ഊർജം । അഹം ।
ഇതഃ । ഏതി । 29 (50)

4.2.7.2

ദദ ഋതസ്യ ധാമ്നോ അമൃതസ്യ യോനേഃ । ആ നോ ഗോഷു
വിശ്വാഷധീഷു ജഹാമി സേദിമനിരാമമീവാം ।
അഗ്നേ തവ ശ്രവോ വയോ മഹി ദ്രാജന്ത്യർചയോ
വിഭാവസോ । ബൃഹദ്-ഭാനോ ശവസാ വാജമുക്ഥ്യം

ദധാ॑സി ദാ॒ശുഷേ॑ ക॒വേ । ഇ॒രജ്യ॑ന്നഗേ॒ പ്ര॒ഥ॒യ॒സ്വ
 ജ॒ന്തു॒ഭി॒ര॒സ്മൈ॑ രാ॒യോ॑ അ॒മർ॒ത്യ । സ॒ ദർ॒ശ॒ത॒സ്യ॑ വ॒പു॒ഷോ॑
 വി॒ രാ॒ജ॒സി॒ പൃ॒ണ॒ക്ഷി॑ സാ॒ന॒സി॒ഘ് ര॒യിം । ഊ॒ർജോ॑
 ന॒പാ॒ജ്ജാ॑ത॒വേദഃ॑ സു॒ശ॒സ്തി॒ഭിർ മ॒ന്ദ॒സ്വ - [ ] 30

4.2.7.2 - Padam

ദദേ॑ । ഋ॒ത॒സ്യ॑ । ധാ॒മ്നഃ॑ । അ॒മൃ॒ത॒സ്യ॑ । യോ॒നേഃ॑ । ഏ॒തി॑ । നഃ॑ ।
 ഗോ॒ഷു॑ । വി॒ശ॒തും । ഏ॒തി॑ । ഓ॒ഷ॒ധീ॒ഷു॑ । ജഹാ॑മി । സേ॒ദിം ।
 അ॒നി॒രാം । അ॒മീ॒വാം । അഗേ॑ । ത॒വ । ശ്ര॒വഃ॑ । വ॒യഃ॑ । മ॒ഹി॑ ।
 ദ്രാ॒ജ॒ന്തി॑ । അർ॒ച॒യഃ॑ । വി॒ഭാ॒വ॒സോ॑ ഇ॒തി॑ വി॒ഭാ - വ॒സോ॑ ।
 ബൃ॒ഹ॒ദ॒ഭാ॒നോ॑ ഇ॒തി॑ ബൃ॒ഹ॒ത്-ഭാ॒നോ॑ । ശ॒വ॒സാ॑ । വാ॒ജം॑ ।
 ഉ॒ക്ഥ്യം॑ । ദധാ॑സി । ദാ॒ശുഷേ॑ । ക॒വേ । ഇ॒രജ്യ॑ന്ന । അഗേ॑ ।
 പ്ര॒ഥ॒യ॒സ്വ । ജ॒ന്തു॒ഭി॒രി॒തി॑ ജ॒ന്തു॒-ഭിഃ॑ । അ॒സ്മൈ॑ ഇ॒തി॑ । രാ॒യഃ॑ ।
 അ॒മർ॒ത്യ । സഃ॑ । ദർ॒ശ॒ത॒സ്യ॑ । വ॒പു॒ഷഃ॑ । വീ॒തി॑ । രാ॒ജ॒സി॑ ।
 പൃ॒ണ॒ക്ഷി॑ । സാ॒ന॒സി॒ം । ര॒യിം । ഊ॒ർജഃ॑ । ന॒പാ॒ത് ।
 ജാ॑ത॒വേദ॑ ഇ॒തി॑ ജാ॑ത - വേ॒ദഃ॑ । സു॒ശ॒സ്തി॒ഭി॒രി॒തി॑
 സു॒ശ॒സ്തി॑ - ഭിഃ॑ । മ॒ന്ദ॒സ്വ । 30 (50)

4.2.7.3

ധീ॒തി॒ഭി॒ർഹി॑തഃ । ത്വേ॒ ഇ॒ഷഃ॑ സ॒ം ദധു॑ർ ഭൂ॒രി॒രേത॑സ-
 ചി॒ത്രോ ത്വേ॒ വാമ॑ജാ॒താഃ । പാ॒വക॑വർ॒ചാഃ ശു॒ക്രവർ॑ചാ
 അ॒ന്നവർ॑ചാ ഉ॒ദിയ॑ർഷി ഭാ॒ന്നുനാ॑ । പു॒ത്രഃ പി॒തരാ॑
 വി॒ചര॑ന്നുപാവ॒സ്യുഭേ॑ പൃ॒ണക്ഷി॑ രോ॒ദസീ॑ ।

ഋ॒താവാ॑നം മഹി॒ഷം വി॒ശ്വച॑ർഷണിമ॒ഗ്നിഃ സു॒മ്നായ॑
 ദധി॒രേ പു॒രോ ജ॑നാഃ । ശ്രു॒തക॑ർണ്ണഃ സ॒പ്രഥ॑സ്തഥം ത്വാ
 ഗി॒രാ ദൈ॒വ്യം മാ॑നു॒ഷാ യു॒ഗാ । നി॒ഷ്കൃ॑താർ-മധ്യ॒രസ്യ॑
 പ്ര॒ചേത॑സം ക്ഷയ॒ന്തഃ രാ॑ധ॒സേ മഹേ॑ ।
 രാ॒തിം ഭൂ॒ഗുണാ॑മു॒ശിജം॑ ക॒വിക്ര॑തും പൃ॒ണക്ഷി॑

സാനസിഃ - [ ] 31

4.2.7.3 - Padam

ധീ॒തി॒ഭി॒രിതി॑ ധീ॒തി - ഭിഃ । ഹി॑തഃ । ത്വേ॒ ഇതി॑ । ഇ॒ഷഃ ।
 സ॒മിതി॑ । ദധുഃ । ഭൂ॒രി॒രേത॑സ ഇതി॑ ഭൂ॒രി - രേത॑സഃ ।
 ചി॒ത്രോത॑യ ഇതി॑ ചി॒ത്ര - ഊ॒തയഃ॑ । വാമ॑ജാ॒താ ഇതി॑
 വാമ॑ - ജാ॒താഃ । പാ॒വക॑വർ॒ചാ ഇതി॑ പാ॒വക॑ - വർ॒ചാഃ ।
 ശു॒ക്രവർ॑ചാ ഇതി॑ ശു॒ക്ര - വർ॒ചാഃ । അ॒ന്നവർ॑ചാ
 ഇ॒ത്യു॒ന്ന-വർ॑ചാഃ । ഉ॒ദിതി॑ । ഇ॒യർഷി॑ । ഭാ॒ന്നുനാ॑ । പു॒ത്രഃ ।

പിത॑രാ॒ । വി॒ച॒ര॒ന്നി॒തി॒ വി - ച॒ര॒ന് । ഉ॒പേ॒തി॒ । അ॒വ॒സി॒ ।
 ഉ॒ഭേ॒ ഇ॒തി॒ । പൃ॒ണ॒ക്ഷി॒ । രോ॒ദ॒സി॒ ഇ॒തി॒ ।
 ഋ॒താ॒വാ॒ന॒മി॒ത്യു॒ത - വാ॒നം । മ॒ഹി॒ഷം ।
 വി॒ശ്വ॒ച॒ർഷ॒ണി॒മി॒തി॒ വി॒ശ്വ - ച॒ർഷ॒ണി॒ം । അ॒ഗ്നി॒ം ।
 സു॒മ്നാ॒യ॒ । ദ॒ധി॒രേ॒ । പൂ॒രഃ । ജ॒നാഃ । ശ്രു॒ത്ക॑ർണമിതി
 ശ്രു॒ത - ക॑ർണം । സ॒പ്ര॒ഥ॒സ്തമി॑തി സ॒പ്ര॒ഥഃ - തമം । ത്വാ॒ ।
 ഗി॒രാ॒ । ദൈ॒വ്യം । മാ॒നു॒ഷാ॒ । യു॒ഗാ॒ । നി॒ഷ്കൃ॑താ॒ര॒മി॒തി॒
 നിഃ - ക॑ർതാരം । അ॒ധാ॒ര॒സ്യ॒ । പ്ര॒ചേ॒ത॒സ॒മി॒തി॒
 പ്ര - ചേ॒ത॒സം । ക്ഷ॒യ॒ന്തം । രാ॒ധ॒സേ॒ । മ॒ഹേ॒ । രാ॒തി॒ം ।
 ഭൃ॒ഗു॒ണാ॒ം । ഉ॒ശി॒ജം । ക॒വി॒ക്ര॑തു॒മി॒തി॒ ക॒വി - ക്ര॑തും ।
 പൃ॒ണ॒ക്ഷി॒ । സാ॒ന॒സി॒ം । 31 (50)

4.2.7.4

ര॒യി॒ം । ചി॒തഃ॒ സ്ഥ॒ പ॒രി॒ചി॒ത॒ ഊ॑ർധ്വചിതഃ ശ്ര॒യ॒ധ്വം തയാ॑
 ദേ॒വ॒തയാ॑ഽങ്ഗിര॒സ്വാദ്-ധ്രു॑വാഃ സീ॒ദ॒ത॒ ।
 ആ॒ പ്യാ॒യ॒സ്വ॒ സ॒മേ॒തു॒ തേ॒ വി॒ശ്വ॒തഃ॒ സോ॒മ॒ വൃ॒ഷ്ണി॑യം ।
 ദ॒വാ॒ വാ॒ജ॒സ്യ॒ സ॒ങ്ഗ॑മേ॒ । സം॒ തേ॒ പ॒യാ॒ഽസി॑
 സ॒മു॒ യ॒ന്തു॒ വാ॒ജാഃ॒ സം വൃ॒ഷ്ണി॑യാ-ന്യ॒ഭി॒മാ॒തി॒ഷാ॑ഹഃ ।

ആപ്യായമാനോ അമൃതായ സോമ ദിവീ ശ്രവാഃ
 സ്യുത്തമാനീ ധിഷ്വ । 32

4.2.7.4 - Padam

രയിം । ചിതഃ । സ്ഥ । പരിചിത ഇതി പരി - ചിതഃ ।
 ഊർധ്വചിത ഇത്യൂർധ്വ - ചിതഃ । ശ്രയധാം । തയാ ।
 ദേവതയാ । അങ്ഗിരസ്വത് । ധ്രുവാഃ । സീദത । ഏതി ।
 പ്യായസ്വ । സമിതി । ഏതു । തേ । വിശ്വതഃ । സോമ ।
 വൃഷ്ണീയം । ഭവ । വാജസ്യ । സങ്ഗമ ഇതി സം - ഗമേ ।
 സമിതി । തേ । പയാഽസി । സമിതി । ഉ । യന്തു । വാജാഃ ।
 സമിതി । വൃഷ്ണീയാനി । അഭിമാതിഷാഹ ഇത്യഭിമാതി -
 സാഹഃ । ആപ്യായമാന ഇത്യാ - പ്യായമാനഃ । അമൃതായ ।
 സോമ । ദിവീ । ശ്രവാഽസി । ഉത്തമാനീത്യുത് - തമാനീ ।
 ധിഷ്വ । 32 (39) (ആ - മന്ദസ്വ - സാനസി - മേകാന്ന

ചതാരിഽശ്വ) (A7)

4.2.8.1

അഭ്യസ്ഥാദ്-വിശ്വാഃ പൃതനാ അരാതീസ്തദഗ്നിരാഹ
 തദു സോമ ആഹ । ബൃഹസ്പതിഃ സവിതാ തന്മ ആഹ
 പൃഷ്വാ മാധാഥ് സുകൃതസ്യ ലോകേ । യദക്രന്ദഃ പ്രഥമം

ജായമാന ഉദ്യന്ഥ് സമുദ്രാദുത വാ പുരീഷാത് ।
 ശൃണസ്യ പക്ഷാ ഹരിണസ്യ ബാഹു ഉപസ്തൂതം ജനിമ
 തത് തേ അർവൻ । അപാം പൃഷ്ഠമസി യോനീരഗേഃ
 സമുദ്രമഭിതഃ പിനമാനം । വർധമാനം മഹ - [ ] 33

4.2.8.1 - Padam

അഭീതി । അസ്ഥാത് । വിശ്വാഃ । പുതനാഃ । അരാതീഃ ।
 തത് । അഗ്നിഃ । ആഹ । തത് । ഉ । സോമഃ । ആഹ ।
 ബൃഹസ്పതിഃ । സവിതാ । തത് । മേ । ആഹ । പൃഷ്ഠാ । മാ ।
 അധാത് । സുകൃതസ്യേതി സു - കൃതസ്യ । ലോകേ ।
 യത് । അക്രന്ദഃ । പ്രഥമം । ജായമാനഃ । ഉദ്യന്നിത്യുത്-യന് ।
 സമുദ്രാത് । ഉത । വാ । പുരീഷാത് । ശൃണസ്യ । പക്ഷാ ।
 ഹരിണസ്യ । ബാഹു ഇതി । ഉപസ്തൂതമിത്യുപ - സ്തൂതം ।
 ജനിമ । തത് । തേ । അർവന് । അപാം । പൃഷ്ഠം । അസി ।
 യോനിഃ । അഗേഃ । സമുദ്രം । അഭിതഃ । പിനമാനം ।
 വർധമാനം । മഹഃ । 33 (50)

4.2.8.2

ആ ച പുഷ്കരം ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥസ്യ ।
 ബ്രഹ്മ ജജ്ഞാനം പ്രഥമം പുരസ്താദ് വിസീമതഃ സുരുചോ

വേ॒ന ആ॑വഃ । സ ബു॒ധ്നീയാ॑ ഉ॒പമാ॑ അ॒സ്യ വി॑ഷ്ടാഃ സ॒തശ്ച॑
 യോ॒നിമ॑സ॒തശ്ച॑ വി॒വഃ । ഹി॒രണ്യ॑ഗർഭഃ സ॒മവ॑ർത്തതാഗ്രേ
 ഭൂ॒തസ്യ॑ ജാ॒തഃ പ॒തിരേ॑ക ആ॒സീത് । സ ദാ॑ധാര പൃ॒ഥിവി॑ം
 ദ്യാമു॒തേമാ॑ം ക॒സ്മൈ ദേ॒വായ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വി॒ധേമ॑ ।

ദ്ര॒ഹ്മശ്ച॑സ്ത॒ന പൃ॒ഥിവി॑മനു - [ ] 34

4.2.8.2 - Padam

ഏ॒തി । ച॒ । പു॒ഷ്കരം॑ । ദി॒വഃ । മാ॒ത്രയാ॑ । വ॒രിണാ॑ । പ്ര॒ഥ॒സ്വ ।
 ബ്ര॒ഹ്മ । ജ॒ജ്ഞാ॑നം । പ്ര॒ഥ॒മം । പു॒രസ്താ॑ത് । വീ॒തി ।
 സീ॒മതഃ॑ । സു॒രുച॑ ഇ॒തി സു॒-രു॑ചഃ । വേ॒നഃ । ആ॑വഃ । സഃ ।
 ബു॒ധ്നീയാഃ॑ । ഉ॒പമാ॑ ഇ॒ത്യുപ॑ - മാഃ । അ॒സ്യ । വി॑ഷ്ടാ ഇ॒തി
 വി - സ്ഥാഃ॑ । സ॒തഃ । ച॒ । യോ॒നിം । അ॒സതഃ॑ । ച॒ । വി॒വഃ ।
 ഹി॒രണ്യ॑ഗർഭ ഇ॒തി ഹി॒രണ്യ॑ - ഗർഭഃ । സ॒മിതി॑ ।
 അ॒വർ॑ത്ത । അ॒ഗ്രേ । ഭൂ॒തസ്യ॑ । ജാ॒തഃ । പ॒തിഃ । ഏ॒കഃ ।
 ആ॒സീത് । സഃ । ദാ॑ധാര । പൃ॒ഥിവി॑ം । ദ്യാം । ഉ॒ത । ഇ॒മാം ।
 ക॒സ്മൈ । ദേ॒വായ॑ । ഹ॒വിഷാ॑ । വി॒ധേമ॑ । ദ്ര॒ഹ്മഃ । ച॒സ്ത॒ന ।
 പൃ॒ഥിവി॑ം । അ॒നീതി॑ । 34 (50)

4.2.8.3

-ദ്യാമിമം ച യോനിമനു യശ്ച പൂർവഃ । തൃതീയം
 യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രഹ്ണം ജുഹോമ്യനു സപ്ത
 ഹോത്രാഃ । നമോ അസ്തു സർവ്വേഭ്യോ യേ കേ ച
 പൃഥിവീമനു । യേ അന്തരീക്ഷേ യേ ദിവീ തേഭ്യഃ
 സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । യേഭ്യോ രോചനേ ദിവോ യേ വാ
 സൂര്യസ്യ രശ്മിഷു । യേഷാമഹ്ണു സദഃ കൃതം തേഭ്യഃ
 സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । യാ ഇഷവോ യാതു ധാനാനാം ( ) യേ
 വാ വനസ്സതീൗരനു । യേ വാഽവഭേഷു ശേരതേ തേഭ്യഃ
 സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । 35

4.2.8.3 - Padam

ദ്യാം । ഇമം । ച । യോനിം । അനിതി । യഃ । ച । പൂർവഃ ।
 തൃതീയം । യോനിം । അനിതി । സഞ്ചരന്തമിതി
 സം - ചരന്തം । ദ്രഹ്ണം । ജുഹോമി । അനിതി । സപ്ത ।
 ഹോത്രാഃ । നമഃ । അസ്തു । സർവ്വേഭ്യഃ । യേ । കേ । ച ।
 പൃഥിവീം । അനു । യേ । അന്തരീക്ഷേ । യേ । ദിവീ । തേഭ്യഃ ।
 സർവ്വേഭ്യഃ । നമഃ । യേ । അദഃ । രോചനേ । ദിവഃ । യേ । വാ ।
 സൂര്യസ്യ । രശ്മിഷു । യേഷാം । അഹ്ണിത്യപ്- സു । സദഃ ।

കൃതം । തേഭ്യഃ । സർവ്വേഭ്യഃ । നമഃ । യാഃ । ഇഷവഃ ।
 യാതുധാനാനാമിതി യാതു - ധാനാനാം ( ) । യേ । വാ ।
 വനസ്തതീൻ । അനു । യേ । വാ । അവഭേഷു । ശേരതേ ।
 തേഭ്യഃ । സർവ്വേഭ്യഃ । നമഃ । **35 (61)**

(മഹോ - ടനു - യാതുധാനാനാ - മേകാദശ ച) (A8)

4.2.9.1

ധ്രുവാഽസി ധരുണാഽസ്ത്വതാ വിശ്വകർമ്മണാ സുകൃതാ ।
 മാ ത്വാ സമുദ്ര ഉദധീനാ സുപർണോ വൃഥമാനാ
 പൃഥിവീം ഭൂച്ഛഹ । പ്രജാപതിസ്ത്വാ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ
 പൃഷ്ഠേ വൃചസ്വതീം പ്രഥസ്വതീം പ്രഥോഽസി പൃഥിവ്യസി
 ഭൂരസി ഭൂമിരസ്യഭിതിരസി വിശ്വധായാ വിശ്വസ്യ
 ഭുവനസ്യ ധർത്രി പൃഥിവീം യച്ഛ പൃഥിവീം ഭൂച്ഛഹ
 പൃഥിവീം മാ ഹിച്ഛസീർ വിശ്വസ്തേ പ്രാണായാപനായ
 വ്യാനായോദാനായ പ്രതിഷ്ഠായൈ - [ ] **36**

4.2.9.1 - Padam

ധ്രുവാ । അസി । ധരുണാ । അസ്ത്വതാ । വിശ്വകർമ്മണേതി
 വിശ്വ - കർമ്മണാ । സുകൃതേതി സു - കൃതാ । മാ । ത്വാ ।
 സമുദ്രഃ । ഉദിതി । വധീത് । മാ ।

സുപ॑ർണ॑ ഇ॒തി॑ സു - പ॒ർണഃ । അ॒വൃ॑ഥമാ॒നാ । പൃ॒ഥ്വി॒വീം ।
 ദൃ॒ച്ഛ॑ഹ । പ്ര॒ജാപ॑തി॒രിതി॑ പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ । ത്വാ॒ । സാ॒ദയ॑തു ।
 പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ । പൃ॒ഷ്ഠേ॑ । വൃ॒ച॒സ്വ॒തീം । പ്ര॒ഥ॒സ്വ॒തീം । പ്ര॒ഥഃ ।
 അ॒സി । പൃ॒ഥ്വി॒വീ । അ॒സി । ഭൂഃ॑ । അ॒സി । ഭൂ॒മിഃ॑ । അ॒സി ।
 അ॒ഭി॒തിഃ॑ । അ॒സി । വി॒ശ്വ॒ധാ॒യാ ഇ॒തി॑ വി॒ശ്വ - ധാ॒യാഃ॑ ।
 വി॒ശ്വ॒സ്യ॑ । ഭൂ॒വ॒ന॒സ്യ॑ । ധ॒ർത്രി॑ । പൃ॒ഥ്വി॒വീം । യ॒ച്ഛ॑ ।

പൃ॒ഥ്വി॒വീം । ദൃ॒ച്ഛ॑ഹ । പൃ॒ഥ്വി॒വീം । മാ॒ । ഹി॒ച്ഛ॑സീഃ ।
 വി॒ശ്വ॒സ്തേ॑ । പ്രാ॒ണാ॒യേതി॑ പ്രാ - അ॒നായ॑ ।
 അ॒പാ॒നാ॒യേത്യ॑പ - അ॒നായ॑ । വ്യാ॒നാ॒യേതി॑ വി-അ॒നായ॑ ।
 ഉ॒ദാ॒നാ॒യേത്യു॑ത് - അ॒നായ॑ । പ്ര॒തി॒ഷ്ഠാ॒യാ ഇ॒തി॑
 പ്ര॒തി - സ്ഥാ॒യൈ॑ ॥ 36 (50)

4.2.9.2

ച॒രി॒ത്രാ॒യാ-ഗ്നി॑സ്ത്വാ॒ഭി പാ॑തു മ॒ഹ്യാ സ്വ॑സ്ത്വാ ച॒ർദ്ദി॒ഷാ
 ശ॒ന്തമേ॑ന॒ തയാ॑ ദേ॒വത॑യാ॒ഭിഗി॑ര॒സ്വാദ്-ധ്രു॑വാ॒ സീ॒ഭ ।
 കാ॒ണ്ഡാ॑ത് കാ॒ണ്ഡാ॑ത് പ്ര॒രോഹ॑ന്തീ പ॒രുഷഃ॑ പ॒രുഷഃ॑ പ॒രി ।
 ഏ॒വാ നോ॑ ദൂ॒ർവേ॑ പ്ര॒ തന്നു॑ സ॒ഹസ്രേ॑ണ ശ॒തേന॑ ച ।
 യാ ശ॒തേന॑ പ്ര॒തനോ॑ഷി സ॒ഹസ്രേ॑ണ വി॒രോഹ॑സി ।
 ത॒സ്യോസ്തേ॑ ദേ॒വീഷ്ട॑കേ വി॒ധേമ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വ॒യം ।

അഷാഽധാസി സഹമാനാ സഹസ്വാരാതീഃ
 സഹസ്വാരാതീയതഃ സഹസ്വ പൃതനാഃ സഹസ്വ
 പൃതന്യതഃ । സഹസ്രവീര്യാ - [ ] 37

4.2.9.2 - Padam

ചരിത്രായ । അഗ്നിഃ । ത്വാ । അഭീതി । പാതു । മഹ്യാ ।
 സ്വസ്ത്യാ । ചർദ്ദിഷാ । ശന്തമേനേതി ശം - തമേന । തയാ ।
 ദേവതയാ । അങ്ഗിരസ്വത് । ധ്രുവാ । സീദ ।
 കാഞ്ചാത്കാഞ്ചാദിതി കാഞ്ചാത് - കാഞ്ചാത് ।
 പ്രരോഹന്തീതി പ്ര - രോഹന്തീ । പരുഷഃ പരുഷ ഇതി
 പരുഷഃ - പരുഷഃ । പരി । ഏവാ । നഃ । ദൂർവേ । പ്രേതി ।
 തനു । സഹസ്രേണ । ശതേന । ച । യാ । ശതേന ।
 പ്രതനോഷിതി പ്ര - തനോഷി । സഹസ്രേണ ।
 വിരോഹസീതി വി - രോഹസി । തസ്യാഃ । തേ । ദേവി ।
 ഇഷ്ടുകേ । വിധേമ । ഹവിഷാ । വയം । അഷാഽധാ । അസി ।
 സഹമാനാ । സഹസ്വ । അരാതീഃ । സഹസ്വ ।
 അരാതീയതഃ । സഹസ്വ । പൃതനാഃ । സഹസ്വ ।
 പൃതന്യതഃ । സഹസ്രവീര്യേതി
 സഹസ്ര - വീര്യോ । 37 (50)

4.2.9.3

-സി സാ മാ ജിന്വ । മധു വാതാ ഋതായതേ മധു ക്ഷരന്തി
സിന്ധവഃ । മാധവീർ നഃ സന്തോഷധീഃ ।

മധു നക്തമുതോഷസി മധുമത് പാർത്ഥിവ്യം രജഃ ।

മധു ദ്യൗരസ്തു നഃ പിതാ । മധുമാൻ നോ വനസ്സതിർ

മധുമാം അസ്തു സൂര്യഃ । മാധവീർ ഗാവോ ഭവന്തു നഃ ।

മഹീ ദ്യൗഃ പൃഥിവീ ച ന ഇമം യജ്ഞം മിമിക്ഷതാം ।

പിപൃതാം നോ ഭരീമഭിഃ । തദ്-വിഷ്ണോഃ പരമം - [ ] 38

4.2.9.3 - Padam

അസി । സാ । മാ । ജിന്വ । മധു । വാതാഃ । ഋതായതേ

ഇത്യുത-യതേ । മധു । ക്ഷരന്തി । സിന്ധവഃ । മാധവീഃ । നഃ ।

സന്തു । ഔഷധീഃ । മധു । നക്തം । ഉത । ഉഷസി ।

മധുമഭിതി മധു-മത് । പാർത്ഥിവം । രജഃ । മധു । ദ്യൗഃ ।

അസ്തു । നഃ । പിതാ । മധുമാനിതി മധു - മാൻ । നഃ ।

വനസ്സതിഃ । മധുമാനിതി മധു - മാൻ । അസ്തു । സൂര്യഃ ।

മാധവീഃ । ഗാവഃ । ഭവന്തു । നഃ । മഹീ । ദ്യൗഃ । പൃഥിവീ । ച ।

നഃ । ഇമം । യജ്ഞം । മിമിക്ഷതാം । പിപൃതാം । നഃ ।

ഭരീമഭിരിതി ഭരീമ - ഭിഃ । തത് । വിഷ്ണോഃ । പരമം । 38 (50)

4.2.9.4

പദം സദാ പശ്യന്തി സൂരയഃ । ദിവീവ ചക്ഷുരാതതം ।
 ധ്രുവാഃസി പൃഥിവീ സഹസ്ര പൃതന്യതഃ । സ്യുതാ
 ദേവേഭിരമൃതേനാ ഷഗാഃ । യാസ്തേ അഗ്നേ സൂര്യേ രൂപ
 ഉദ്യതോ ദിവമാതന്വന്തി രശ്മിഭിഃ । താഭിഃ സർവാഭി രൂപേ
 ജനായ നസ്ക്യധി । യാ വോ ദേവാഃ സൂര്യേ രൂപോ
 ഗോഷ്വശേഷു യാ രൂപഃ । ഇന്ദ്രാഗ്നീ താഭിഃ സർവാഭി രൂപം
 നോ ധത്ത ബൃഹസ്പതേ । വിരാഡ് - [ ] 39

4.2.9.4 - Padam

പദം । സദാ । പശ്യന്തി । സൂരയഃ । ദിവീ । ഇവ । ചക്ഷുഃ ।
 ആതതമിത്യാ - തതം । ധ്രുവാ । അസി । പൃഥിവീ ।
 സഹസ്ര । പൃതന്യതഃ । സ്യുതാ । ദേവേഭിഃ । അമൃതേന ।
 ഏതി । ആഗാഃ । യാഃ । തേ । അഗ്നേ । സൂര്യേ । രൂപഃ ।
 ഉദ്യത ഇത്യുത് - യതഃ । ദിവം । ആതന്വന്തിത്യാ-തന്വന്തി ।
 രശ്മിഭിരിതി രശ്മി - ഭിഃ । താഭിഃ । സർവാഭിഃ । രൂപേ ।
 ജനായ । നഃ । കൃധി । യാഃ । വഃ । ദേവാഃ । സൂര്യേ । രൂപഃ ।
 ഗോഷു । അശേഷു । യാഃ । രൂപഃ ।
 ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതിന്ദ്ര - അഗ്നീ । താഭിഃ । സർവാഭിഃ । രൂപം ।

നഃ | ധത്ത | ബൃഹസ്തതേ | വിരാഡിതി

വി - രാട് | 39 (50)

4.2.9.5

ജ്യോതിരധാരയഥ് സമ്രാഡ് ജ്യോതിരധാരയഥ് സ്വരാഡ്
ജ്യോതിരധാരയത് | അഗേ യുക്ഷാ ഹി യേ തവാശ്വാസോ
ദേവ സാധവഃ | അരം വഹന്ത്യാശവഃ |

യുക്ഷാ ഹി ദേവഹൃതമാശ് അശ്വാശ് അഗേ രഥീരിവ |
നി ഹോതാ പൂർവ്യഃ സദഃ | ദ്രസ്തൃഷ്ണന് പൃഥിവീമനു
ദ്യാമിഥം ച യോനിമനു യശ്ച പൂർവഃ | തൃതീയം

യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രസ്തം ജുഹോമ്യനു സപ്ത - [ ] 40

4.2.9.5 - Padam

ജ്യോതിഃ | അധാരയത് | സമ്രാഡിതി സം-രാട് | ജ്യോതിഃ |

അധാരയത് | സ്വരാഡിതി സ്വ - രാട് | ജ്യോതിഃ |

അധാരയത് | അഗേ | യുക്ഷ | ഹി | യേ | തവ |

അശ്വാസഃ | ദേവ | സാധവഃ | അരം | വഹന്തി | ആശവഃ |

യുക്ഷ | ഹി | ദേവഹൃതമാനിതി ദേവ - ഹൃതമാൻ |

അശ്വാൻ | അഗേ | രഥീഃ | ഇവ | നീതി | ഹോതാ |

പൂർവ്യഃ | സദഃ | ദ്രസ്തഃ | ചസ്തന് | പൃഥിവീം | അനിതി |

ദ്യാം | ഇമം | ച | യോനീം | അനഗിതി | യഃ | ച | പൂർവഃ |
 തൃതീയം | യോനീം | അനഗിതി | സഞ്ചരന്തമിതി
 സം - ചരന്തം | ദ്രസ്തം | ജൂഹോമി | അനഗിതി |

സപ്ത | 40 (50)

4.2.9.6

ഹോത്രാഃ | അഭൂദിദം വിശ്വസ്യ ഭുവനസ്യ വാജീനമഗേർ
 വൈശ്വാനരസ്യ ച | അഗ്നിർ ജ്യോതിഷാ ജ്യോതിഷാൻ
 രൂക്മാ വർചസാ വർചസ്യാൻ | ഋചേ ത്വാ രൂചേ ത്വാ സമിഥ്
 സ്രവന്തി സരിതോ ന ധേനാഃ | അന്തർഹൃദാ മനസാ
 പൃയമാനാഃ | ഘൃതസ്യ ധാരാ അഭി ചാകശീമി |
 ഹിരണ്യയോ വേതസോ മധ്യ ആസാം |
 തസ്മിൻ സുപർണോ മധുകൃത് കുലായീ ഭജന്നാസ്മേ
 മധു ദേവതാഭ്യഃ | തസ്യ സ തേ ഹരയഃ സപ്ത തീരേ ( )
 സ്വധാം ദുഹാനാ അമൃതസ്യ ധാരാം | 41

4.2.9.6 - Padam

ഹോത്രാഃ | അഭൂത് | ഇദം | വിശ്വസ്യ | ഭുവനസ്യ |
 വാജീനം | അഗ്നേഃ | വൈശ്വാനരസ്യ | ച | അഗ്നിഃ |
 ജ്യോതിഷാ | ജ്യോതിഷാൻ | രൂക്മാഃ | വർചസാ |

വർച്¹സ്വാൻ | ഋചേ | ത്വാ | രുചേ | ത്വാ | സമിതി¹ | ഇത് |
 സ്രവന്തി | സരിതഃ | ന | ധേനാഃ | അന്തഃ | ഹൃദാ |
 മനസാ | പുയമാനാഃ | ഘൃതസ്യ | ധാരാഃ | അഭീതി |
 ചാകശീമി | ഹിരണ്യയഃ | വേതസഃ | മധേ | ആസാം |
 തസ്തിന് | സുപർണ ഇതി സു - പർണഃ | മധുകൃദിതി
 മധു - കൃത് | കൂലായി | ഭജന് | ആസ്തേ | മധു |
 ദേവതാഭ്യഃ | തസ്യ | ആസതേ | ഹരയഃ | സപ്ത | തീരേ ( ) |
 സ്വധാമിതി സ്വ - ധാം | ദുഹാനാഃ | അമൃതസ്യ |
 ധാരാം | 41 (54) (പ്രതിഷ്ഠായൈ - സഹസ്രവീര്യാ - പരമം
 - വീരാട്മ - സപ്ത - തീരേ - ചത്വാരീ ച) (A9)

4.2.10.1

ആദിത്യം ഗർഭം പയസാ സമഞ്ജൻമ് സഹസ്രസ്യ
 പ്രതിമാം വിശ്വരൂപം | പരി വൃങ്ഗധി ഹർസാ മാഭി
 മൃക്ഷഃ ശതായുഷം കൃണുഹി ചീയമാനഃ | ഇമം മാ
 ഹിപ്സീർ ദിപാദം പശൂനാപ് സഹസ്രാക്ഷ മേധ ആ
 ചീയമാനഃ | മയുമാരണ്യമനു തേ ദിശാമി തേന
 ചിന്താനസ്തനുവോ നി ഷീദ | വാതസ്യ ധ്രാജിം

വരുണസ്യ നാഭിമശം ജജ്ഞാനച്ഛ് സരിരസ്യ മധേഃ ।
 ശിശും നദീനാച്ഛ് ഹരിമദ്രിബുദ്ധമഗേ മാ
 ഹിച്ഛ്സീഃ - [ ] 42

4.2.10.1 - Padam

ആദിത്യം । ഗർഭം । പയസാ । സമഞ്ജന്നിതി
 സം - അഞ്ജൻ । സഹസ്രസ്യ । പ്രതിമാമിതി പ്രതി-മാം ।
 വിശ്വരൂപമിതി വിശ്വ - രൂപം । പരീതി । വൃങ്ഗി ।
 ഹരസാ । മാ । അഭിതി । മൃക്ഷഃ । ശതായുഷ്മിതി
 ശത - ആയുഷം । കൃണ്ണഹി । ചീയമാനഃ । ഇമം । മാ ।
 ഹിച്ഛ്സീഃ । ദിപാദമിതി ദി - പാദം । പശൂനാം ।
 സഹസ്രാക്ഷേതി സഹസ്ര - അക്ഷ । മേധേ । ഏതി ।
 ചീയമാനഃ । മധും । ആരണ്യം । അന്നിതി । തേ । ദിശാമി ।
 തേന । ചിന്താനഃ । തനുവഃ । നീതി । സീദ । വാതസ്യ ।
 ധ്രാജീം । വരുണസ്യ । നാഭീം । അശം । ജജ്ഞാനം ।
 സരിരസ്യ । മധേഃ । ശിശും । നദീനാം । ഹരീം ।
 അദ്രിബുദ്ധമിത്യദ്രി - ബുദ്ധം । അഗേ । മാ ।
 ഹിച്ഛ്സീഃ । 42 (50)

4.2.10.2

പരമേ വ്യോമൻ । ഇമം മാ ഹിച്ഛീരേകശഫം പശൂനാം
 ക്നിക്രദം വാജിനം വാജിനേഷു । ഗൗരമാരണ്യമനു
 തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ നി ഷീദ ।
 അജസ്രമിന്ദുരൂഷം ഭൂരണ്യമഗ്നിമീഡേ പൂർവചിത്തൗ
 നമോദിഃ । സ പർവദിർ ജതുശഃ കല്പമാനോ ഗാം
 മാ ഹിച്ഛീരദിതിം വിരാജം । ഇമച്ഛ് സമുദ്രച്ഛ്
 ശതധാരമുച്ഛ്-സം വൃച്ഛമാനം ഭൂവനസ്യ മധ്യേ ।
 ഘൃതം ദുഹാനാമദിതിം ജനായാഗേ മാ - [ ] 43

4.2.10.2 - Padam

പരമേ । വ്യോമന്നിതി വി - ഓമൻ । ഇമം । മാ । ഹിച്ഛീരേ ।
 ഏകശഫമിത്യേക - ശഫം । പശൂനാം । ക്നിക്രദം ।
 വാജിനം । വാജിനേഷു । ഗൗരം । ആരണ്യം । അഗ്നിതി ।
 തേ । ദിശാമി । തേന । ചിന്യാനഃ । തനുവഃ । നീതി । സീദ ।
 അജസ്രം । ഇന്ദ്രം । അരൂഷം । ഭൂരണ്യം । അഗ്നിം ।
 ഇഥേ । പൂർവചിത്താവിതി പൂർവ - ചിത്തൗ ।
 നമോദിരിതി നമഃ - ദിഃ । സഃ ।

പ॒ർവ॑ദ്വി॒രിതി॑ പ॒ർവ॑ - ഭിഃ । ഋ॒തുശ॑ ഇ॒ത്യു॒തു - ശഃ ।

ക॒ല്പ॑മാ॒നഃ । ഗാ॒ം । മാ । ഹി॒ച്ഛ॑സീഃ । അ॒ഭി॒തിം । വി॒രാജ॑മിതി॑
 വി - രാജം । ഇ॒മം । സ॒മു॒ദ്രം । ശ॒തധാ॑രമിതി॑ ശ॒ത-ധാ॑രം ।
 ഉ॒ഥ്സം । വ്യ॒ച്യമാ॑നമിതി॑ വി - അ॒ച്യമാ॑നം । ഭു॒വന॑സ്യ ।
 മ॒ധ്യേ । ഘൃ॒തം । ദു॒ഹാ॑നാം । അ॒ഭി॒തിം । ജ॒നായ॑ । അ॒ഗ്നേ ।

മാ । 43 (50)

4.2.10.3

ഹി॒ച്ഛ॑സീഃ പ॒രമേ॑ വ്യോമ॑ൻ । ഗ॒വയ॑മാ॒രണ്യമ॑നു തേ ദി॒ശാമി॑
 തേന॑ ചി॒ന്യാന॑സ്തനു॒വോ നി॒ഷീദ॑ । വ॒രു॒ത്രിം ത്വ॑ഷ്ടു॒ർ
 വ॒രു॒ണ॑സ്യ॒ നാഭി॑മ॒വിം ജ॒ജ്ഞാ॑നാച്ഛ॒ രജ॑സഃ പ॒രസ്താ॑ത് ।
 മ॒ഹീച്ഛ॑ സാ॒ഹസ്രീ॑മ॒സുര॑സ്യ॒ മായാ॑മ॒ഗ്നേ മാ॒ ഹി॒ച്ഛ॑സീഃ
 പ॒രമേ॑ വ്യോമ॑ൻ । ഇ॒മാമു॑ർണായു॒ഃ വ॒രു॒ണ॑സ്യ॒ മായാ॑ം
 ത്വ॒ചം പ॒ശു॒നാം ദി॒പദാ॑ം ച॒തുഷ്പ॑ദാം । ത്വ॒ഷ്ടുഃ പ്ര॒ജാ॒നാം
 പ്ര॒ഥ॒മം ജ॒നി॒ത്രമ॑ഗ്നേ മാ॒ ഹി॒ച്ഛ॑സീഃ പ॒രമേ॑ വ്യോമ॑ൻ ।
 ഉ॒ഷ്മാ॑രണ്യമ॒നു - [ ] 44

4.2.10.3 - Padam

ഹി॒പ്ത॒സീഃ॒ | പര॒മേ॒ | വ്യോമ॑ന്നിതി വി - ഓമ॑ൻ | ഗവ॒യം॒ |
 ആ॒ര॒ണ്യം॒ | അ॒ന്നി॒തി॒ | തേ॒ | ദി॒ശാ॒മി॒ | തേ॒ന॒ | ചി॒ന്താ॑നഃ |
 തനു॑വഃ | നീ॒തി॒ | സീ॒ദ॒ | വരു॑ത്രിം | താ॒ഷ്ടുഃ॒ | വരു॑ണസ്യ |
 നാഭീ॑ം | അ॒വീ॑ം | ജജ്ഞാ॑നാം | രജ॑സഃ | പർ॒സ്താത്॑ |
 മ॒ഹീ॑ം | സാ॒ഹ॒സ്രീ॑ം | അ॒സു॒ര॒സ്യ॑ | മായാ॑ം | അഗ്നേ॑ | മാ॒ |
 ഹി॒പ്ത॒സീഃ॒ | പര॒മേ॒ | വ്യോമ॑ന്നിതി വി - ഓമ॑ൻ | ഇ॒മാം॒ |
 ഊ॒ർണാ॑യുഃ | വരു॑ണസ്യ | മായാ॑ം | താ॒ചം॒ | പശു॑നാം |
 ദി॒പദാ॑മിതി ദി - പദാ॑ം | ചതു॑ഷ്ഠദാമിതി ചതുഃ - പദാ॑ം |
 താ॒ഷ്ടുഃ॒ | പ്ര॒ജാ॒നാ॒മിതി॑ പ്ര - ജാ॑നാം | പ്ര॒ഥ॒മം॒ | ജനി॑ത്രം |
 അഗ്നേ॑ | മാ॒ | ഹി॒പ്ത॒സീഃ॒ | പര॒മേ॒ | വ്യോമ॑ന്നിതി
 വി - ഓമ॑ൻ | ഉ॒ഷ്മം॒ | ആ॒ര॒ണ്യം॒ | അ॒ന്നി॒തി॒ | **44 (50)**

4.2.10.4

തേ॒ ദി॒ശാ॒മി॒ തേ॒ന॒ ചി॒ന്താ॑നസ്തനു॒വോ॒ നി॒ഷീ॑ദ |
 യോ॒ അ॒ഗ്നി॒ര॒ഗ്നേ॒സ്തപ॑സോ॒ധി॒ ജാ॑തഃ ശോചാ॑ത് പൃ॒ഥി॒വ്യാ
 ഉ॒ത॒ വാ॑ ദി॒വ॒സ്സ॒രി॒ | യേ॒ന॒ പ്ര॒ജാ॒ വി॒ശ്വ॑കർമ്മാ വ്യാ॒നത്
 തമ॑ഗ്നേ ഹേ॒ഡഃ॒ പരി॑ തേ വൃ॒ണ॑കതു | അ॒ജാ॒ ഹൃ॒ഗ്നേ-
 രജ॑നിഷു ഗർഭാ॑ഥ് സാ॒ വാ॑ അ॒പശ്യ॑ജജനി॒താര॑മഗ്നേ॑ |

തയാ രോഹായന്നുപ മേധ്യാസസ്തയാ ദേവാ
 ദേവതാമഗ്ര ആയൻ | ശരഭ- ( ) -മാരണ്യമനു തേ ദിശാമി
 തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ നിഷീദ | 45

4.2.10.4 - Padam

തേ | ദിശാമി | തേന | ചിന്യാനഃ | തനുവഃ | നീതി | സീദ |
 യഃ | അഗ്നിഃ | അഗ്നേഃ | തപസഃ | അധീതി | ജാതഃ |
 ശോചാത് | പൃഥ്വിവ്യാഃ | ഉത | വാ | ദിവഃ | പരി | യേന |
 പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ - കർമ്മാ |
 വ്യാനധിതി വി - ആനട് | തം | അഗ്നേ | ഹേഡഃ |
 പരീതി | തേ | വൃണക്തു | അജാ | ഹി | അഗ്നേഃ |
 അജനിഷ്ട | ഗർഭാത് | സാ | വൈ | അപശ്യത് | ജനിതാരം |
 അഗ്രേ | തയാ | രോഹം | ആയന് | ഉപേതി | മേധ്യാസഃ |
 തയാ | ദേവാഃ | ദേവതാം | അഗ്രേ | ആയന് | ശരഭം ( ) |
 ആരണ്യം | അന്ധിതി | തേ | ദിശാമി | തേന | ചിന്യാനഃ |
 തനുവഃ | നീതി | സീദ | 45 (59)

(അഗ്നേ മാ ഹിഷ്ടസീ - രഗ്നേ മോ - ഷ്ടമാരണ്യമനു -
 ശരഭൻ - നവ ച) (A10)

Special Korvai

(ആദിത്യ മിമന്ദിപാദേ മയുഃ വാതസ്യാ ശ്ച മിമ മേകശ്ച
 ണ്ഗൗരമ ജസ്രൣൣവയഃ വരുത്രി മവി മിമാമൂർണാഭ്യ
 മുഷ്ടം യോ അഗ്നിഃ - ശരഭഃ ।)

4.2.11.1

ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ പരി വാജേഷു ഭൂഷമഃ ।
 തദാം ചേതി പ്രവീര്യം । ശ്ലഥ്-വൃത്രമുത സനോതി
 വാജമിന്ദ്രാ യോ അഗ്നീ സഹൂരീ സപര്യാത് ।
 ഇരജ്യന്താ വസവ്യസ്യ ഭൂരേഃ സഹസ്തമാ സഹസാ
 വാജയന്താ । പ്ര ചർഷണിഭ്യഃ പൃതനാ ഹവേഷു പ്ര
 പൃഥിവ്യാ രിരിചാഥേ ദിവശ്ച । പ്ര സിന്ധുഭ്യഃ പ്രഗിരിഭ്യോ
 മഹിത്യാ പ്രേന്ദ്രാഗ്നീ വിശ്വാ ഭുവനാഽത്യന്യാ ।
 മരുതോ യസ്യ ഹി - [ ] 46

4.2.11.1 - Padam

ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നീ । രോചനാ । ദിവഃ । പരിതി ।
 വാജേഷു । ഭൂഷമഃ । തത് । വാം । ചേതി । പ്രേതി । വീര്യം ।
 ശ്ലഥ് । വൃത്രം । ഉത । സനോതി । വാജം । ഇന്ദ്രാ । യഃ ।

അഗ്നീ॑ ഇതി॑ । സഹു॑രീ ഇതി॑ സ - ഹു॑രീ । സപ॑ർയാത് ।
ഇര॑ജ്യന്താ॑ । വസ॑വ്യസ്യ॑ । ഭൂ॑രേഃ । സഹ॑സ്തമേതി॑
സഹഃ॑ - തമാ॑ । സഹ॑സാ । വാ॑ജയന്തേതി॑ വാ॑ജ - യന്താ॑ ।
പ്രേതി॑ । ച॑ർഷണിഭ്യ॑ ഇതി॑ ച॑ർഷണി - ഭ്യഃ॑ । പൃ॑തനാ ।
ഹവേ॑ഷു । പ്രേതി॑ । പൃ॑ഥിവ്യാഃ । രി॑രിചാഥേ॑ ഇതി॑ । ദി॒വഃ ।
ച॑ । പ്രേതി॑ । സി॒ന്ധുഭ്യ॑ ഇതി॑ സി॒ന്ധു - ഭ്യഃ॑ । പ്രേതി॑ ।
ഗി॒രിഭ്യ॑ ഇതി॑ ഗി॒രി-ഭ്യഃ॑ । മ॒ഹിത്വേതി॑ മ॒ഹി - ത്വാ॑ । പ്രേതി॑ ।
ഇ॒ന്ദ്രാഗ്നീ॑ ഇതീ॑ന്ദ്ര - അ॒ഗ്നീ । വി॒ശ്വാ॑ । ഭൂ॒വ്നാ॑ । അ॒തീതി॑ ।
അ॒ന്യാ । മ॒രുതഃ॑ । യ॒സ്യ॑ । ഹി॑ । **46 (50)**

4.2.11.2

ക്ഷ॑യേ പാ॒മാ ദി॒വോ വി॑മഹസഃ । സ॒ സു॑ഗോപാ॒തമോ॑ ജനഃ ।
യ॒ജ്ഞൺ॑ർ വാ॒ യ॒ജ്ഞവാ॑ഹസോ വി॒പ്രസ്യ॑ വാ॒ മതീ॑നാം ।
മ॒രുതഃ॑ ശൃ॒ണ്യതാ॑ ഹ॒വം । ശ്രീ॑യസേ॒ കം ഭാ॑നുഭിഃ॒ സം
മി॑മിക്ഷി॒രേ തേ॒ രശ്മി॑ഭിസ്ത॒ ഋക്വ॑ഭിഃ॒ സു॒ഖാദ॑യഃ ।
തേ॒ വാശീ॑മന്ത ഇ॒ഷ്ടിണോ॑ അ॒ഭീര॑വോ വി॒ദ്വേ പ്രി॑യസ്യ॒
മാ॒രുത॑സ്യ॒ ധാ॒ന്തഃ॑ । അവ॑ തേ॒ ഹേ॒ഡ ഉ॑ദു॒ത്തമം॑ ।
ക॒യാ ന॑ശ്ചി॒ത്ര ആ॑ ഭൂ॒വദു॑തീ॒ സദാ॑ വൃ॒ധഃ സ॒ഖാ॑ ।
ക॒യാ ശ॑ചി॒ഷ്ടയാ॑ വൃ॒താ । **47**

4.2.11.2 - Padam

ക്ഷയേ॑ । പാ॒മ । ദി॒വഃ । വി॒മഹ॑സ ഇ॒തി വി - മഹ॑സഃ । സഃ ।
 സു॒ഗോ॒പാ॒തമ॑ ഇ॒തി സു॒ഗോ॒പ - തമഃ॑ । ജനഃ॑ । യ॒ജ്ഞ॑ണഃ ।
 വാ । യ॒ജ്ഞ॑വാഹ॑സ ഇ॒തി യ॒ജ്ഞ - വാ॒ഹസഃ॑ । വി॒പ്ര॑സ്യ ।
 വാ । മ॒തീ॒നാം । മ॒രുതഃ॑ । ശൃ॒ണു॒ത । ഹ॒വം । ശ്രീ॒യസേ॑ ।
 കം । ഭാ॒നുഭി॑രിതി ഭാ॒നു - ഭിഃ । സ॒മിതി॑ । മി॒മിക്ഷി॑രേ । തേ ।
 ര॒ശ്മി॑ഭിരിതി ര॒ശ്മി - ഭിഃ । തേ । ഋ॒ക്ഭി॑രിത്യു॒ക് - ഭിഃ ।
 സു॒ഖാ॒ദയ॑ ഇ॒തി സു - ഖാ॒ദയഃ॑ । തേ । വാ॒ശീ॑മ॒ന്ത ഇ॒തി
 വാ॒ശി - മ॒ന്തഃ । ഇ॒ഷ്ടി॑ണഃ । അ॒ഭീ॒രവഃ॑ । വി॒ദ്രേ । പ്രി॒യസ്യ॑ ।
 മാ॒രുത॑സ്യ । ധാ॒മ്നഃ॑ । അ॒വേ॒തി । തേ । ഹേ॒ഡഃ॑ । ഉ॒ദിതി॑ ।
 ഉ॒ത്തമി॑ത്യു॒ത്-തമം॑ । ക॒യാ । നഃ॑ । ചി॒ത്രഃ । ഏ॒തി । ഭൂ॒വത് ।
 ഊ॒തീ । സ॒ദാ॒വ്യധ॑ ഇ॒തി സ॒ദാ - വ്യ॒ധഃ । സ॒ഖാ । ക॒യാ ।
 ശ॒ചി॑ഷ്ട॒യാ । വൃ॒താ । 47 (50)

4.2.11.3

കോ॑ അ॒ഭ്യ യു॑ക്തേ ധു॒രി ഗാ॑ ജ॒തസ്യ॑ ശി॒മീ॒വതോ॑
 ഭാ॒മിനോ॑ ദു॒ർഹൃ॑ണാ॒യുൻ । ആ॒സ॒ന്നി॒ഷ്ടുൻ॑ ഹൃ॒ഥ്സ്വ॑സോ
 മ॒യോ॒ഭൂൻ॑ യ ഏ॒ഷാം ഭൂ॒ത്യാമൃ॑ണ॒ധഥ് സ॑ ജീ॒വാത് ।
 അ॒ഗ്നേ ന॒യാ ssഭേ॑വാ॒നാശ്ശ് ശ॒ന്നോ ഭ॒വന്തു॑ വാ॒ജേ॒വാജേ॑ ।

അഹ്നാഗേ സധിഷ്ഠവ സൗഷധീരന്തം രുധ്യസേ ।

ഗർഭേ സഞ്ജായസേ പുനഃ । വൃഷാ സോമ ദ്യുമാൻ അസി
വൃഷാ ദേവ വൃഷവ്രതഃ । വൃഷാ ധർമാണി ദധിഷേ ।

ഇമം മേ ( ) വരുണ തത്താ യാമി ത്വം നോ അഗ്നേ സ ത്വം
നോ അഗ്നേ । 48

4.2.11.3 - Padam

കഃ । അദ്യ । യുക്തേ । ധൂരി । ഗാഃ । ഋതസ്യ । ശിമീവതഃ ।

ഭാമിനഃ । ദൂർഹൃണായൂനിതി ദുഃ - ഹൃണായൂൻ ।

ആസന്നിഷ്ടനിത്യാസന് - ഇഷ്ടൂൻ । ഹൃഥ്സസ് ഇതി

ഹൃഥ്സു - അസഃ । മയോഭൂനിതി മയഃ - ഭൂൻ । യഃ ।

ഏഷാം । ഭൂത്യാം । ഋണധത് । സഃ । ജീവാത് । അഗ്നേ ।

നയ । ഏതി । ദേവാനാം । ശം । നഃ । ഭവന്തു । വാജേവാജ

ഇതി വാജേ-വാജേ । അഹ്നിത്യപ്- സു । അഗ്നേ । സധിഃ ।

തവ । സഃ । ഓഷധീഃ । അനിതി । രുധ്യസേ । ഗർഭേ ।

സന് । ജായസേ । പുനഃ । വൃഷാ । സോമ । ദ്യുമാനിതി

ദ്യു - മാൻ । അസി । വൃഷാ । ദേവ । വൃഷവ്രത ഇതി

വൃഷ-വ്രതഃ । വൃഷാ । ധർമാണി । ദധിഷേ । ഇമം । മേ ( ) ।

വരുണ | തത് | ത്വാ | യാമി | ത്വം | നഃ | അഗ്നേ | സഃ |
 ത്വം | നഃ | അഗ്നേ | **48 (61) (ഹി - വൃതാ - മ - ഏകാദശ**
ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസി - ദിവസ്വ - രൂപതേ - പേത -
 സമിതം - യാ ജാതാ - മാ നോ ഹിച്ഛസി - ദഭ്യസ്ഥാദ് -
 ധ്രുവാ - ധ്യാദിത്യങ്ഗർഭ - മിന്ദാഗ്നീ രോച -
 നൈകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(വിഷ്ണോ - രസീൻ ഹവ്യേ - തി ത്വാഹം - ധീതിഭിർ -
 ഹോത്രാ - അഷ്ടാചത്വാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Second Prasnam of 4th Kandam:-

(വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസി - ത്വന്നോ അഗ്നേ സ ത്വന്നോ
 അഗ്നേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
 പദ പാഠേ ചതുർത്ഥ കാണ്ഡ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 4 – Prasanam 2 – TS 4.2

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	266
Anuvakam 2	4	204
Anuvakam 3	4	216
Anuvakam 4	4	198
Anuvakam 5	6	322
Anuvakam 6	5	268
Anuvakam 7	4	189
Anuvakam 8	3	161
Anuvakam 9	6	304
Anuvakam 10	4	209
Anuvakam 11	3	161
Total →	48	2498

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in